

XXIX. évfolyam
1. szám

www.ativizig.hu

Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság

VÍZPART

2021. március

10 Belvízvédekezés
az ATIVIZIG
működési területén

21 A szakma sokat
tanult az 1879-es
nagy árvízből

28 Új gátház
épült

- 3 Visszaemlékezés – én így éltem meg
- 6 Vezetői köszöntő
- 7 A Csongrádi „porond” mederváltozásának vizsgálata
- 10 Belvízvédekezés az ATIVIZIG működési területén
- 11 Emlékoszlop avatás Algyőn
- 12 A határmenti felszíni vizek vízgazdálkodásának javítása az ATIVIZIG területén
- 13 Már tervezik az Öcsödi holtág rehabilitációját
- 14 „Homokháti vízpótlás” - Óriásprojekt a Dél-Alföldön
- 16 Hidrológiai összefoglaló
- 18 A 11.03. Torontáli belvízvédelmi szakasz bemutatása
- 20 A tékozló fiú visszatért (egy letűnt kor – nyugdíjas monológja)
- 21 A szakma sokat tanult az 1879-es nagy árvízből
- 22 A tiszai cianidszennyezés
- 22 A tiszai cianidszennyezés szegedi megemlékezése
- 23 Új év, új feladatok
- 23 Igazgatósági képzések
- 24 Személyzeti és munkaügyi hírek
- 26 Nagy nemzedék előtt tisztelig az 1970. évi árvíz emlékkötete
- 27 Munkahely és tanulás?
- 28 Új gátórház épült
- 29 Árvíz utáni tisztítási munkák a Szegedi Szakasz mérnökség területén
- 29 2020-2021. évi OKP a Szegedi Szakasz mérnökségen
- 30 Árvízvédekezés a Szentesi Szakasz mérnökségnél
- 32 Szókereső
- 32 Jogszabályfigyelő

Visszaemlékezés – én így éltem meg

Amikor 2020 májusában Gazdag Erzsike visszaemlékező „búcsúzó” írása megjelent, elkezdtem gondolkodni azon, hogy nekem is kell-e ilyet írnom. A leírt és a kimondott szó közti különbséget mindenki ismeri, így többszörösen átgondolva írtam le azt, amit „az utolsó szó jogán” szeretnék közölni. Nehéz volt elkezdni, mert félek, hogy amit gondolok az elmúlt 46 évről, az keveseket érdekelhet és csak lesajnálást, esetleg megvetést generál. Ugyanakkor, ha már van egy lehetőség és ténylegesen eltelt közel 46 év, amikor elkezdtem dolgozni az Igazgatóságnál, hát leírom kis történetemet úgy, ahogy én átéltem – megéltem.

Előjárójában szeretném, hogy tudják a kedves olvasók – én az első falat kenyereket is a vízügyi szolgálattól kaptam, hisz Édesapám 1953-ban már a Szegedi Vízügyi Igazgatóság dolgozója volt, így számomra 1956 augusztusától a mai napig az Alsó-Tisza vidékének vízgazdálkodási szolgálata jelentette a megélhetést biztosító jövedelmet. Elfogult vagyok a szakmámmal és a munkaadómmal kapcsolatosan, ugyanakkor kritikus a működéssel, a feladat finanszírozással összefüggő kérdésekben.

*(A továbbiakban több korábbi tanárom, főnököm és kollégám nevét fogom megemlíteni, akiktől emberségből, vezetői kvalitásból és a szakmából legtöbbet kaptam. A nevüket **csupa nagybetűvel írom le, így kifejezve hálámat és köszönetemet, hogy a pályámon segítettek, egyengették utamat.**)*

A Tiszaparti Gimnázium és Vízügyi Szakközépiskolát KOLLÁTI ISTVÁN tanár úr osztályában végeztem 1974-ben, majd júniustól a Szegedi Szakasz mérnökségen kezdtem dolgozni, mint „segéd” munkavezető a hajózási és folyószabályozási építésvezető mellett.

Az első közvetlen főnököm GÁL ANTAL lett, aki szigorú és igazságos volt, a Tiszát és a Marost nagyon jól ismerte, a hajózást imádta, hatalmas tisztelet övezte a matrózoktól, a „Jeges” kapitányáig bezárólag. Egy év alatt megismertem a folyami kubikus brigádok munkáját, a hullámterek tisztítását (ma ezt modellezéssel végzik és „nagyvízi mederkezelés”-nek hívják), a különböző rőzsefonatok készítését, olyan csodálatos brigádvezetővel, mint BAKA FERENC. Az 1974-75-ös szegedi partfal folyamatos munkáin a rőzsepokróc fektetését, rőzsekolbászok rá-

csos felrakását, majd sárdereglyéről történő terméskővel való lesüllyesztését végeztük. Egy irodában dolgoztam PAPP FERENC kollégával – aki majdnem orvos lett, csak 1956-ban orvostan-hallgatóként nem dicsérte a rendszert –, ő a hajózás minden adminisztrációját és a nem kis nehézséget okozó „személyzeti” munkáját végezte. 1975 tavasza, nyár eleje a marosi árvízzel telt el. Makón LNV. volt, én a szőregi homokbányánál dolgoztam 80 katonával és huszonegy néhány teherautóval. Közben felvettek a szarvasi főiskola nappali tagozatára.

Csodálatos 3 év egy gyönyörű kisvárosban nagyszerű tanárokkal, MARJAY GYULA, THYLL SZILÁRD, NÉMETH SÁNDORNÉ – IRA néni. Nagyon megszerettem Szarvast, csodálatos környezet, magasszintű felkészítés sok-sok gyakorlati képzéssel. ÉDESAPÁM és a szakközépiskola indítását Szarvason tudták úgy belém rögzíteni, hogy a területi vízgazdálkodással örökre elmélyült a kapcsolatam.

Ösztöndíjasként kerültem vissza 1978-ban a Vízrendezési és Mezőgazdasági Vízhasznosítási Osztályra, ahol akkor WOLF MIHÁLY volt az osztályvezető és szervezték a „csapatot” a csongrádi vízlépcső építéséhez. Szerettem volna, ha én is részt vehetek ebben a munkában, így gyorsan behívtak katonának (1979. február) és 18 hónap alatt letudtam, amit „megkövetelt a haza”. Mire hazaértem a csongrádi vízlépcső már nem volt annyira fontos, így én a Mezőgazdasági Vízhasznosítási Osztályra kerültem, öntözéssel és halászzal foglalkoztam. Sokat kellett területre járnunk, amit mindig az adott belvizes vagy az öntözőrendszerre vonatkozó térképpel a kezünkben tettünk, így viszonylagosan jól sikerült megismerni a területet. Közvetlen kollégám, MAGLÓCZKI ANDRÁS sokszor kérdezte vissza, hogy most hol is vagyunk, ez melyik csatorna? Később ennek nagyon nagy hasznát vettem, hisz a területi vízgazdálkodás a terület ismerete nélkül csak imitálható és modellezhető, de ténylegesen gyakorlatban nem végezhető. Az árvízvédelmi szakaszok megismerése viszonylag egyszerűbb feladatnak látszik, hisz a töltéskoronán haladva a mentett oldal és a vízoldal jól megkülönböztethető, természetesen a védmű és a környező terepi és talajmechanikai sajátosságok nagyon sok munkát és felkészültséget igényelnek.

Árvizes beosztásom a 11.04. szakasz védelemvezető-helyettesi volt 25 éven keresztül (1980-

2005 között). Nagyon szerettem és hálás szívvel gondolok minden kollégára, akik a Maros torkolattól Mártélyig (Szegfű rámpa) húzódó 6 órjárásban segítették munkámat. SZABÓ FERENC, TÖRÖK ISTVÁN, RAKONCZAI ISTVÁN gátbiztos kollégákkal és az összes többi Gátörrel, Segédörökkel, közérővel a 25 év alatt becsülettel, problémamentesen végeztük a védekezési feladatokat minden fajtáját.

A 70-es, 80-as éveknek megfelelően az akkori ifjúsági szervezetben (KISZ) nagyon aktívan tevékenykedtem. Többek között akkor indult a viziges gyerekek síófoki üdültetése, (az ötlet Harczel Marié volt, aki akkoriban nálunk evezett) a sport, a kulturális tevékenység, a pince klub programjai mind csodálatos éveket adtak. Az 1986-ban megrendezett VIZIT (Vízgazdálkodási Ifjúsági Találkozó) közel 500 fővel 3 napig Szegedre hozta a fiatal vízügyi szakmát. Nagy munka és nagy-szerű élmény volt. A Székesfehérvár–Szeged sportnapok megrendezését hosszú éveken át a fiatalok szervezték és bonyolították.

A melioráció, az öntözés fejlesztése a nagyüzemi mezőgazdaság fejlesztése a mezőgazdasági vízhasznosítási ágazatban szakmailag is sokat adott. DR. SIMÁDY BÉLA igazgató úr a Tisza-alpári öntözőrendszer főművi fejlesztés létesítmény felelősének nevezett ki, amely szakmailag sokat jelentett. Úgy éreztem, hogy amit csinálunk, az fontos az ágazatnak és a mezőgazdaságnak, kicsit talán túlozva az országnak! Hetente több napot töltöttem a térségben, termelő szövetkezetekkel, a Szikrai Állami Gazdasággal, AGROBER-es, MÉLYÉPTERV-es tervezőkkel egyeztettem. Napi kapcsolatban voltam PLESOVSKI PÁL vezető tervezővel – aki egyébként szakasz védelemvezetőm volt a 11.04 védszakaszon. A kivitelezést „sajátban” végeztük NYISZTOR LÁSZLÓ vezetésével, akivel, ha kellett naponta egyeztettünk. A mű elkészült – közel 5000 ha homokháti terület öntözhetővé vált – „pár percig üzemelt”, majd az 1989-90-es események után a mezőgazdasági üzemek megszűntek, a termőföld tulajdonosai mások lettek, öntözni nem akartak, a haszon-szerzés volt az első! Nekem ez egy tragédia – jelenleg is – hisz úgy éltem meg, hogy teljesen hiába dolgoztunk – nem keveset – az Állam sok százmillió forintot elköltött, sőt még kárhoztattak is bennünket, hogy mit tettünk a mély ártérrel. Máig elkésérít és szomorúvá tesz az a szakmaiatlan elképesztő ösztársadalmi dilettantizmus, ami a Szolgálatot érte 1989-től

Balra Borza Tibor új - jobbra Kádár Mihály leköszönő főmérnök

és mára is csak nagyon-nagyon lassan változik. Az ágazat szétverése és a privatizáció okozta tragédia felbecsülhetetlen károkat okozott – minden kurzus kicsit vagy nagyon akart átszervezni, ha kellett, ha nem – mindig veszélyben voltunk!

A 90-es évek közepétől Igazgatóságon belül és kívül alakultak a különböző gazdasági társaságok – a beosztottak számára ismeretlen tulajdonosokkal, felügyelőbizottsági tagokkal és feladatokkal. A közel 1200 fős Vizigből 850 fő maradt. A külsős cégekkel szerződés szerződést követett, ha sok volt a munka és tervezni, a terepen dolgozni kellett, mi is kaptunk feladatot és a szabadságunk terhére szerződést is kötöttek a beosztottakkal – velem is több alkalommal –, majd fizettek is érte. Természetesen a többletmunkáért kapott plusz pénz jó volt, de én is és a többi beosztott dolgozó is érezte a mérhetetlen nagy feszültséget, mely morálisan nagyon befolyásolta az Igazgatóság kollektíváját. Az 1997-től kezdődő belvizes, majd árvizes időszak nagyon kicsi változást hozott, hisz a védekezés valamilyen szinten összerázta a kollektívát, és várható volt, hogy ebből az egész szakma tud profitálni – nos, nem igazán a szakma, hanem az Rt.-k és Kft.-k kerültek kedvezőbb helyzetbe.

Elmúlt 25 év 2002-ig az ATIVIZIG-es munkaviszonyomban, ahol 24 éven keresztül egy osztályon – közben a neve sokat változott – dolgoztam. A feladatok néha változtak, de alapvetően nagyon egy helyben topogtam. Természetesen szerettem volna megmutatni, hogy többre vagyok képes, és amikor pályázatot írtak ki egy-

egy beosztásra, akkor próbálkoztam, de ezek nem sikerülhettek. Amikor 2003. február 1-től KRASZNAI ATTILA lehetőséget adott arra, hogy a Szeged és Környéke VGT. területén – nagy szabadsággal – csak a területi vízgazdálkodási szakmával foglalkozzak, sokat változott az életem. Huszonkét település külterületén 680 km csatorna, vízkormányzó műtárgyakkal 18 szivattyútelep, melyből a Ferencszállási és Levelényi vízkivételek öntözővizet biztosítottak a mezőgazdaságnak. Működésünk, a fenntartás, üzemelés nagy kihívás volt. Pénzügyileg is jelentős gondjaink voltak, de jó úton indultunk el és fokozatosan, tervszerűen, átláthatóan fejlődöttünk. Az önkormányzatokkal, a mezőgazdasági vállalkozókkal folyamatos párbeszédet folytattunk, hogy a területen az történjen, ami az ott élők és dolgozók számára a legfontosabb. Azt hittem – hiszem ma is –, hogy a feladatainkat a környezetünk érdekében apró léptekkel egyre jobban végezzük. Sajnos ezt a társadalom számára fontos közösségi feladatellátást nem tudtuk folytatni a megváltozott törvényi „adottságok” miatt. Nagyon nehéz helyzetbe került 21 fő munkája, élete – és néhány százmillió forint vagyoni további sorsa. Ekkor már 2011-et írtunk. Közben az ATIVIZIG vezetésében is jelentős változás történt, és DR. KOZÁK PÉTER igazgató úr felkérését elfogadva – ezúton is köszönöm – közvetlen helyettesének visszatértem az Igazgatóság állományába.

Rengeteg álmatlan éjszakát okozott, hogy vállaljam-e. Hátrahagyni a süllyedő hajót, azt a picit sikert, amit együtt összeraktunk a társulati kollégákkal. Túl nagy feladat, biztos sokan nem örülnek – sőt –, hogy visszamegyek, és meg tudok-e felelni az egyéb elvárásoknak? Nagyon nagy lelkiismereti válságba kerültem, mely a döntésem után sem szűnt meg, talán a mai napig sem.

A visszatérés és a munka megkezdése zökkenőmentes volt, sokan látszólag szeretettel fogadtak és talán örültek is. A közös munka tervezése, a feladatok megosztása, az irányítás és a fejlesztések összehangolása nagyon jól haladt, hisz Igazgató úr már több hónappal korábban sok mindent előkészített. A külső körülmények azonban megváltoztatták, illetve jelentősen módosították a korábbi elképzeléseket. Természetesen ennek nagyon kedvező hatásai is voltak, hisz rengeteg pénzeszköz állt rendelkezésre, mellyel új létesítményeket építettünk, szivattyútelepek újultak meg, sok gát- és csatornaőr telepet felújítottunk, jelentősebb csatornáink kotrása is megtörtént és hála Istennek lehetne még sorolni, hogy az EU, valamint a hazai pénzeszközök biztosítása mennyi fejlesztést jelentett. Közben volt egy intenzív közfoglalkoztatási program (2100 fő), 2013-ban árvíz a Dunán – az

Igazgatóság kiürült –, a Balatonon védekeztünk, de a Szikrai Holt-Tisza vízszintje is tragikusan csökkent, védekeztünk jég ellen és a Tisza folyón megjelenő nagy mennyiségű kommunális uszadék is elért bennünket. A társulati üzemelésű és kezelésű állami tulajdonú csatornákat át kellett venni (4000 km), ma van 110 szivattyútelepünk, és egyre kevesebb dologi pénzeszközünk. Miből lesz fenntartva, üzemeltetve, nagy kérdés...

Reményeim szerint a vízügyi szolgálat akkor végzi jól a feladatát, ha a környezetével közösen gondolkodik, és azokat az igényeket veszi figyelembe, amelyek a társadalom számára fontosak és a területen élők ezt elfogadják. Ehhez hasonló gondolatokat, valamikor az 1980-as években DR. PÁLFAI IMRE fogalmazott meg a Duna-Tisza közének vízhiányával, valamint az aktuális öntözés-fejlesztésekkel kapcsolatban.

Szerintem – miután a Társulatok kiestek – az önkormányzatokkal, mezőgazdasági vállalkozókkal, az ipari üzemekkel, stb. való kapcsolattartást mind a Vizignek kell átvenni. Nem jó, ha mindig valahol valakik a messzi távolból mondják meg, hogy mit kell csinálni. Minden Igazgatóság területe más és más sajátosságokkal és sok eltérő feladattal küzd, ezért a megoldás is természetesen lehet egészen más. Azért, hogy ez jól megvalósuljon, a döntéseket helyben kell meghozni a területi szervezetekkel közösen!

Talán ennyi történt az utolsó 9 év alatt? Nem, ennél sokkal több, de annak megítélését az olvasóra bízom. Elértem a nyugdíjkorhatárt, hála DR. BENCSIK GÁBOR kardiológusnak. Reményeim szerint lehet még pár évem a „pihenésre”, amit szeretnék családommal békében eltölteni, hisz van tartozásom az elmúlt évek állandó rohanása és feszültsége miatt. **Feleségemnek és lányomnak tartozom a legnagyobb köszönettel, hálával,** amiért túrték, támogatták a munkámat.

Végezetül mindenkinek, aki e sorokat elolvasta, nagyon jó egészséget, stresszmentes hosszú életet kívánok. Köszönöm a sorsnak, hogy az életet jelentő természeti kincssel, a vízzel foglalkozhattam.

KÁDÁR Mihály
műszaki igazgató-helyettes
(2011-2021)
Titkárság

VEZETŐI KÖSZÖNTŐ

Tisztelt Olvasó!

A 80'-as évek végén jártam először Szegeden. Megtekintve a város nevezetességeit, leginkább a Szegedi Nagy Árvízhez kapcsolható helyek, műemlékek és épületek hagytak mély nyomot bennem. Soha nem feledem a Fogadalmi Templom, az Árvízi Emlékmű, a Vásárhelyi Pál szobor vagy a Történelmi Vízmérce első látványát és a hozzájuk fűződő történetek megismerése nyomán kelt érzelmeimet. Akkor még laikusként jutott eszembe az árvízvédelemmel foglalkozó szakemberek munkájának fontossága.

Az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóságon 2000. év januárja óta dolgozom határozatlan idejű szerződéssel, de már azt megelőzően, 1997-2000 közötti időszakban megbízási szerződésekkel rész munkaidőben több alkalommal részt vettem a vízügyi igazgatóság munkájában. Már az ATIVIZIG-nél eltöltött első néhány évet követően, a vízgazdálkodás sokszínűségébe történő betekintési lehetőség okozta korai felismerésem meggyőződéssé vált, és tudtam, ez az a terület, ahol nyugdíjazásomig dolgozni szeretnék. Az építőmérnöki oklevél megszerzését követően betöltött irányítói funkciók kisebb-nagyobb eredményei és elismerései erősítettek meg abban, miszerint hiszem, hogy főmérnökként is segíteni tudom az Igazgatóság munkáját. Így történt, hogy a műszaki igazgató-helyettesi pozíció meghirdetésére beadott pályázatomban sikeres elbírálását követően, 2021. február 4-től megbízást kaptam a főmérnöki feladatok ellátására. A kinevezéssel szakmai céljaim csak egy nagyon kis része teljesült. A teendőik orozslánrésze előttem áll és megvalósításra vár.

Helyzetem szerencsésnek mondható, hiszen az egységek közvetlen irányítása az egységvezetők feladata, amelyet kellő tapasztalattal rendelkező kollégáim végeznek el magas színvonalon nap mint nap.

Az Igazgatóság feladatainak eredményes ellátása érdekében alapvető fontosságúnak tartom az egységek közötti kapcsolattartást, a gördülékeny együttműködést. A szerteágazó szakmai tevékenység mellett az egészséges munkakapcsolatok megőrzésére, ápolására, szükség esetén kialakítására nagy hangsúlyt kívánok fektetni, amelynek megvalósításában ezúton is kérem munkatársaim segítségét. A szakágazatok, a szakaszmérnökségek és a szolgálatok (MBSZ, FHSZ) kooperációja nélkülözhetetlen a védekezésre történő eredményes felkészülés, a mezőgazdasági vízszolgáltatás, a fenntartási és karbantartási munkák vagy védműveink fejlesztéseinek végrehajtása során. De szinte minden tevékenységünkhöz szervesen kapcsolódik a gazdasági és jogi háttérrel, amelyek ugyanúgy feltételei az eredményes működésnek, mint a vagyongazdálkodás, az üzemeltetés vagy a napjainkban egyre inkább kiemelt szerepet betöltő informatikai háttér.

Reggelente munkába jövet, központi épületünk lépcsőházába lépve a „Nemzet Inzselléireinek”, a múlt jeles vízmérnökeinek képeire nézve gyakran eszembe jut, hogy a nagy elődök ismerete és megbecsülése a jövő szempontjából is fontos. Természetesen őket személyesen nem ismertem, azonban – több mint két évtized elteltével már – számos olyan kollégát, korábbi munkatársat tudok említeni, aki példaértékkel művelte a mérnöki tevékenységet. Azt gondolom, ha hozzájuk hasonlóan, kellő alázattal végezzük a vízgazdálkodáshoz kapcsolódó feladatainkat, az eredmények nem maradnak el.

BORZA Tibor

műszaki igazgató-helyettes,
Titkárság
2000 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ irányítja, koordinálja és ellenőrzi a felügyelete alá tartozó osztályok, egységek munkáját
- ▶ irányítja az Igazgatóság vízgazdálkodási szakágazati működését
- ▶ védekezés idején központi védelemvezető-helyettes

A Csongrádi „porond” mederváltozásának vizsgálata

A Hármas-Körös és Tisza folyó találkozási hidraulikailag korábban nem volt ideálisnak mondható, a Körös szinte beleütközött a Tiszába. Ez, valamint a kanyarulat fejlődése, kedvezőtlen paraméterei és áramlási viszonyai vizsgálatokon alapuló beavatkozások megtervezését, majd azok megvalósítását tették szükségessé.

A kanyarulat rendezését két modellvizsgálat is megelőzte. Az első 1986-ban készült, a második 1997-ben, amikortól rendelkezésre állt a beavatkozásokhoz szükséges anyagi forrás. A lefolytatott modellkísérletek alapján javasolt szabályozási beavatkozások és építésük ütemezése az alábbi volt:

- ▶ kisvízi terelőmű építése vízépítési természetből a csongrádi strand porondja felett, a Tisza jobb partján (I. ÜTEM),
- ▶ a Hármas-Körös torkolata alatt a mellékfolyó és a Tisza bal partjának hátrametszése, földműveléssel végzett partvonal változtatása és partvédő művel történő bevédése (II.A. ÜTEM),
- ▶ a Hármas-Körös torkolata felett a Tisza folyó bal partjának és a mellékfolyó jobb partjának partvédő művel való bevédése (II.B. ÜTEM).

A Tisza folyó Körös-toroki kanyarulatának rendezésére 1997-ben beruházási programterv készült, amely alapján a folyószabályozási munka 1998-2005 évek közötti időszakban megvalósult hossz- és keresztirányú szabályozási művek építésével. A beruházás I. ütemében megépült terelőmű átadását követően a mű alatti jobb parti szakaszon állékonysági problémák jelentkeztek. Ezen változások kezelése érdekében a megépített mű korrekciójára, a mederrézsű és az alvízi mederfenék biztosítására volt szükség. Mára a kanyarulat a megépült partbiztosítási művek hatására közel rögzített állapotba került.

Csongrád Város Önkormányzatának Képviselő-testületi ülésén 2012. január 19-én elhangzott interpelláció szerint a „Körös-toroki strand lassan eltűnik”, amelynek elsődleges okát a városatyák a szabályozási művek megépítésében látták.

Az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság 2012-ben felkérte a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Vízépítési és Vízgazdálkodási Tanszékét, hogy vizsgálja meg a fenti interpelláció nyomán a beavatkozások által indukált hatásokat, azok mértékét, jövőbeni várható alakulását.

Az Egyetem a korábbi kisminta kísérlet eredményeinek felülvizsgálata és a terelőmű valós hatásának igazolása céljából a kor technikai színvonalának megfelelő részletes numerikus hidraulikai modellvizsgálatot készített. A vizsgálatok eredményeként megállapítást nyert, hogy a porond felvízi oldalán megépített terelőmű hatása a porond magassági viszonyaira nem jelentős, azonban nagyvízi állapotban a kedvezőbb áramlási viszonyok kialakulása érdekében javasolták a terelőmű geometriájának megváltoztatását, elsősorban annak parttal bezárt szögének módosítását.

A „Csongrádi partfal rekonstrukciója és a mederrézsű állékonyságának növelése” című KEOP beruházás részeként 2013-ban lehetőség nyílt a terelőmű – szakértői jelentésben foglaltak szerinti – átépítésére és az alatta lévő mederbiztosítás erősítésére.

Csongrád Város Önkormányzatának vezetése 2020-ban felhívta Igazgatóságunk figyelmét, hogy a „porond” – szintjének további csökkenését tapasztalják, melynek okát továbbra is a szabályozási művek megépítésében látják.

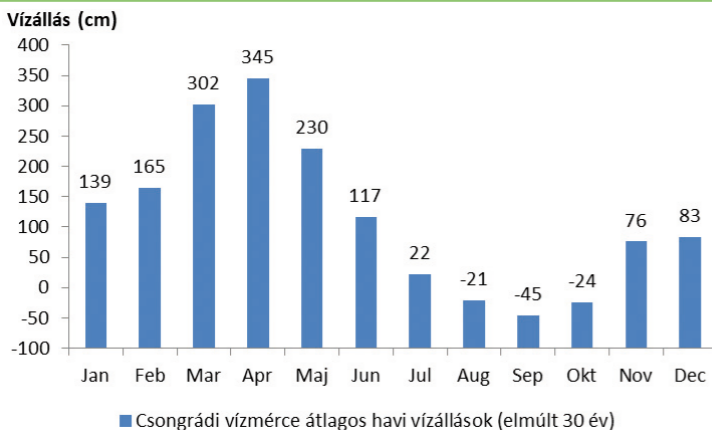
A fentiek okán Igazgatóságunk a homokpad szintjének változási folyamatának elemzése érdekében a meglévő és 2020 decemberében, a jelen állapotok rögzítése érdekében végrehajtott mederfelmérési állományok összehasonlító vizsgálatát készítette el jelen elemzésében.

A VIZSGÁLT FOLYÓSZAKASZ VÍZJÁRÁSÁNAK RÖVID JELLEMZÉSE

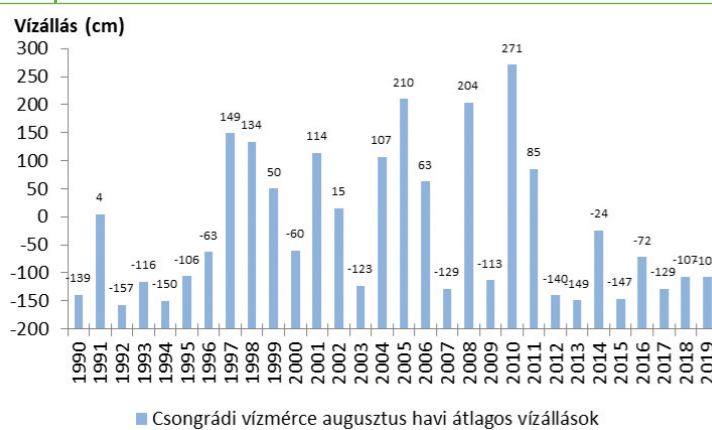
A Csongrádi „porond” a Hármas-Körös folyó torkolatával (Tisza 243,6 fkm) szemben, a Tisza folyó Körös-toroki kanyarulatának jobb (domború) partján kialakult parti homokzóna, mely nyári idényben nagyrészt szárazra kerül és a helyiek közkedvelt szabadstrandjaként funkcionál.

A folyószakasz vízjárását magas tavaszi, és alacsony kora őszi vízszintek jellemzik. A tél és a nyár vízállásai a szomszéd évszakok közötti átmenetet képeznek. Az előzőeknek megfelelően a vízállások évi maximuma április közepére esik, a minimuma pedig szeptember végén és október elején jelentkezik. Az átlagos évi menetgörbétől való eltérés évszakonként változó: a vízállások szórása februárban és márciusban a legnagyobb, augusztusban a legkisebb.

A Csongrádi törzsvízmerce állomás (helye: Tisza 246,2 fkm; „0” pontja: 76,18 mBf) elmúlt 30 év átlagos havi középvízállásainak értékét a lentebbi ábra szemlélteti. Jelen vizsgálat szempontjából az augusztusi hónap figyelembevétele releváns, amely -21 cm vízállással jellemezhető.

Az elmúlt időszak augusztusi hónapot jellemző középvízállás értékek változékonyságát a lentebbi ábra szemlélteti. A porond strandolás célú igénybevétele érdekében -20 cm-nél (76,0 mBf) kisebb vízállásnál vehető számításba. Ennek, valamint az előfordult legalacsonyabb középvízállás figyelembevételével került a Csongrádi „porond” kiterjedése megállapításra és medermodellje skálázásra.

RENDELKEZÉSRE ÁLLÓ MEDERFELMÉRÉSI ADATOK

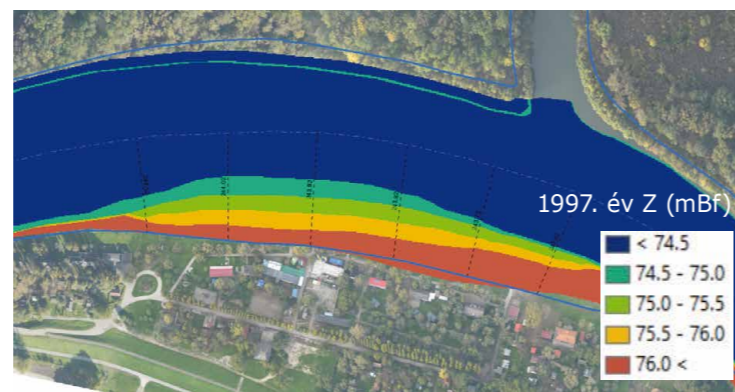
A vizsgálattal érintett területről – azonos vízjárási (kisvízes) állapotban – részletes mederfelmérés az elmúlt időszakban négy alkalommal készült. A folyószabályozási létesítmények építését megelőzően 1997-ben, mely a vízépítési munkákat megelőző kisminta kísérletek alapjául is szolgált, a porond 2012-ben -168 cm-es vízállásnál, 2017-ben, az ATIVIZIG által végrehajtott Alsó-Tisza folyószakasz (159,6-253,8 fkm között) mederfelmérése részeként került felmérésre, valamint a homokpad 2020 decemberében a jelen állapotok rögzítéseként -108 cm-es vízállásnál.

A fentiek alapján az összehasonlító vizsgálatokhoz az alábbi mederfelmérési adatok álltak rendelkezésre:

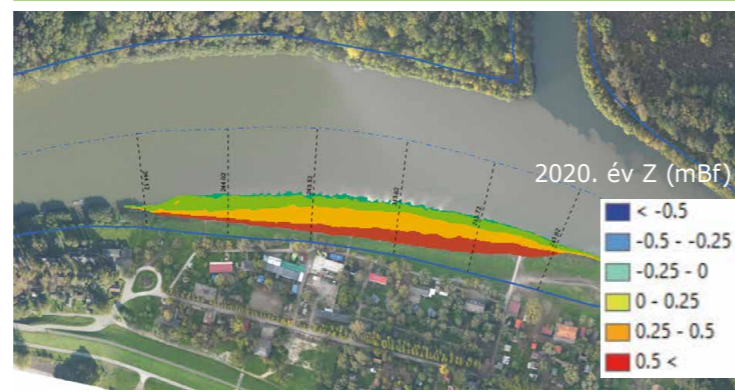
- ▶ 1997-es meder felmérés rétegvonalas helyszínrajza (szabályozási művek előtti állapot)
- ▶ 2012-es porond felmérés pontállomány
- ▶ 2017-es meder felmérés 1x1m-es raszter állomány
- ▶ 2020-as porond felmérés pontállomány (jelen állapot)

A CSONGRÁDI „POROND” MEDERDOMBORZAT VÁLTOZÁSÁNAK VIZSGÁLATA

A felmérési állományok feldolgozását követően elkészültek azok digitális medermodelljei, melyek lentebb láthatók. A mederdomborzat könnyebb összehasonlíthatósága érdekében ugyanazt a színskálát alkalmaztuk, mellyel összpontosítani kívántunk a porond területére. A skálán feltüntetett 74,50-76,00 mBf terepszint a Csongrádi vízmércén kb. -170 – -20 cm-es vízállásnak felel meg. A porond legmagasabb pontja a jobb parti részsülábánál alakul ki, ami átlagosan 76,5 mBf szinttel jellemezhető. Az ábrákon kék folytonos vonallal láthatóak a jelenlegi partételek, kék szaggatott vonallal a folyó középvonala, továbbá a későbbi összehasonlító vizsgálatokhoz használt keresztaszvályvek helyei is.

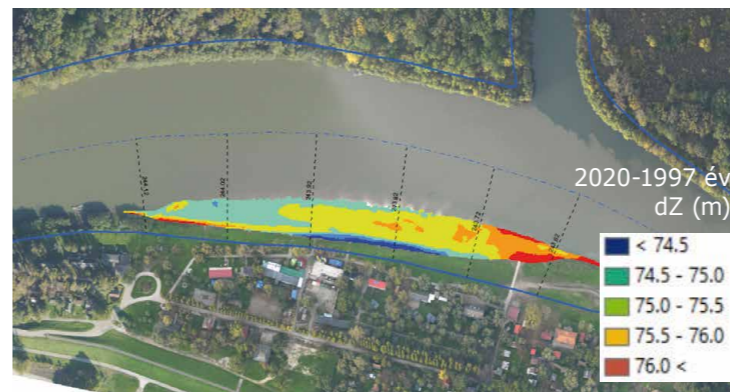
1997. évi felmérés

2020. évi felmérés

A részletes mederváltozási vizsgálatok előtt már a mederdomborzati térképek alapján is jól látható, hogy a porond kiterjedése és szintje a folyószabályozási művek építését követően – az elmúlt 23 év során – számottevően nem változott meg. Megfigyelhető azonban a homokpad kismértékű alvízi irányba tolódása, ugyanis még az 1997. évi középvízi felmérés során a homokpad tetőpontja a 243,920 fkm környezetében, addig a 2017. évi középvízi felmérésnél már a 243,870 fkm közelében alakul ki.

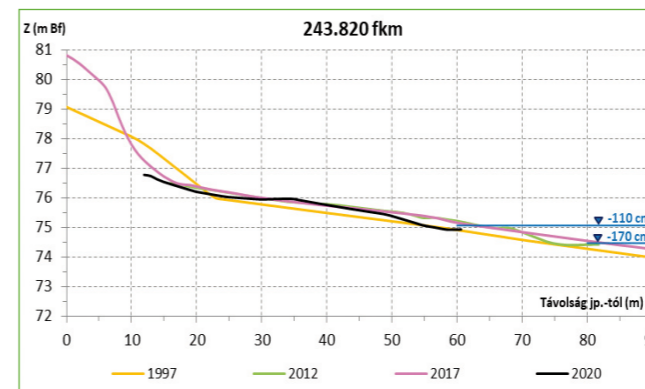
A finom mederváltozások nyomon követése érdekében elkészítettük a medermodellek különbségtérképeit. A viszonyítás alapját a folyószabályozási művek építése előtti 1997. évi felmérés jelentette, a változások mértékét 25 cm-es intervallumokban rögzítettük.

Mederváltozás az 1997. és 2020. évek között

Az 1997. évi és a jelen állapotot tükröző, 2020. évi időszak között végbemenő mederváltozási folyamatokat ábrázoló térkép alapján a porond felvízi részén enyhe (kb. 20-25 cm) mederszint süllyedés, középső részén enyhe, alvízi részén nagyobb mértékű töltődés figyelhető meg. A porond felvízi szelvényében egy lokális feltöltődés is észrevehető. A porond tetőponti szelvénye a 2012. évi felmérést követően érdemben nem változott, az továbbra is 243,870 fkm szelvény környezetében helyezkedik el. **Fentiek alapján megállapítható, hogy az elmúlt időszakban a homokpad jelen felméréssel érintett területnek szintje számottevően nem változott, csak kismértékű helyi átrendeződés tapasztalható.**

A végbemenő változások egyszerre történő összehasonlító vizsgálatához elkészítettük – a térképeken is feltüntetett szelvényekben – az egyes felmérések metszeteit, melyeket a lentebbi ábrákon szemléltetünk. A keresztaszvályveket a jobb parttól a folyó középvonalának irányába ábrázoltuk, melyeken feltüntetjük a 2012. és 2020. évi porondfelmérés során észlelt tiszai vízállások értékeit is. Példaként az alábbi ábrán a 243,820 fkm keresztaszvályvét mutatjuk be, amely mintakeresztaszvályvként reprezentálja a porond felszínének változását.

A keresztaszvályv ábrák alapján, a homokpad 74,50-76,00 mBf magassági intervallumát vizsgálva **sem lehet a porond felszínének tendenci-**

ózus mélyülését megállapítani. 2012-ben – a folyószabályozási művek megépítését követően – ugyanis pozitív változás ment végbe a területen, míg 2012 és 2020 között kismértékű negatív irányú változás tapasztalható, azonban **a jelen állapot az 1997. évvel kvázi egyensúlyi állapotot mutat a felméréssel érintett területen.**

ÖSSZEFOGLALÁS

A Csongrádi „porond” mederváltozási folyamatának vizsgálatához az elmúlt időszakban négy alkalommal – azonos vízjárási (kisvízes) állapotban – végrehajtott részletes mederfelmérési állományt használtunk fel.

A felmérési eredményekből digitális medermodelleket állítottunk elő, majd a finom mederváltozások nyomon követése érdekében elkészítettük azok különbségtérképeit és meghatározott szelvényekben azok metszeteit.

A mederdomborzati modellek és különbségtérképek alapján nem lehet egyértelműen arra következtetni, hogy a folyószabályozási művek megépítése a porond felszínének tendenciózus mélyülését okozná, hanem időszakos mélyülések és feltöltődések sorozata játszódik le, mely inkább a természetes, dinamikus medervándorlás következménye. A homokpad jelenlegi szintje a szabályozások előtti 1997. évi állapothoz képest számottevően nem változott, csak kismértékű helyi átrendeződés tapasztalható.

A legfrissebb geodéziai mérések az 1997. évi állapottal kvázi egyensúlyi állapotot mutatnak. A porond mederváltozási folyamatának vizsgálata alapján a Körös-toroki kanyarulat rendezés során megépült folyószabályozási művek átépítésének indokoltsága nem állapítható meg.

BORZA Tibor

műszaki igazgató-helyettes, Titkárság

2000 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ irányítja, koordinálja és ellenőrzi a felügyelete alá tartozó osztályok, egységek munkáját
- ▶ irányítja az Igazgatóság vízgazdálkodási szakágazati működését
- ▶ védekezés idején központi védelemvezető-helyettes

SÁGI Rajmund

árvízvédelmi referens, Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály

2011 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ gondoskodik a szakágazati munka keretéhez tartozó beruházási, egyéb felújítási feladatok, nagyobb volumenű fenntartási munkák műszaki előkészítéséről, műszaki tervezéséről, terveztetéséről
- ▶ ellátja a beruházások szakági műszaki felügyeletét, felméri az éves üzemelési, fenntartási és felújítási feladatokat

Belvízvédekezés az ATIVIZIG működési területén

Az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság működési területe magában foglalja Csongrád-Csanád megye teljes területét, valamint érinti a Bács-Kiskun, Békés megyei területek közel 50%-át, valamint kismértékben Jász-Nagykun-Szolnok megye területét is. Igazgatóságunk működési területe 8 belvízvédelmi szakaszból áll, ahol jelenleg 39 csatornaóri, továbbá 44 gát- és csatornaóri feladatokat is ellátó ór teljesít szolgálatot.

A 2020. december – 2021. január közötti időszakban Igazgatóságunk működési területén csapadékos időjárás volt, valamint a Tisza folyó és mellékfolyóinak vízszintje megemelkedett, így a folyók áradása következtében a főcsatornákon a torkolati zsilipeket lezártuk, a gravitációs kivezetések lehetősége megszűnt. Az összegyülekező belvizet szivattyúkkal emeljük át a befogadó folyókba, valamint a közbenső szivattyútelepek üzemelése is szükségessé vált.

Igazgatóságunk működési területén 2021. január 5-től kezdődően került sor a belvízvédelmi készültség elrendelésére, a belvízvédekezési tevékenység – működési területünkön eltérő intenzitással – a mai napig folyamatos.

Igazgatóságunk üzemeltetésében összesen 69 db belvízi szivattyútelep van, amelyből a jelen belvízvédekezési időszakban 39 db szivattyútelepre rendeltünk el belvízvédelmi készültségi fokozatot. A belvízvédelmi készültségi fokozatban érintett szivattyútelepek február közepéig ~13,5 ezer üzemóra mellett megközelítőleg ~31,6 millió m³ vizet emeltek át a Tisza, valamint a Maros folyókba.

Kisteleki-főcsatorna

2021 februárjában újabb intenzív csapadékhullám következett, amely az Igazgatóságunk területén kialakult belvízi helyzetet tovább súlyosbította. Ekkor regisztráltuk a belvízi elöntéseket, amelynek maximális nagyságát 2021. február 10. – 2021. február 17. közötti időszakban jegyeztük, mindösszesen 10 ezer ha nagyságban, amely művelési ág szerinti bontásban: vetés ~3425 ha, szántó ~2135 ha, rét/legelő ~3680 ha, egyéb ~760 ha. (lásd: Pusztaszéli-főcsatorna elöntés)

Az újbóli intenzív csapadékos időjárás következtében főként a Csongrád megyei déli részen Domaszék és Kistelek, a Hódmezővásárhelytől észak-északkeleti irányban Székkutas-Orosháza, valamint Mártély térségében alakultak ki belvízi

elöntések. Ezek csökkentése, valamint az érintett települések belterületeinek védelme érdekében kb. 34,5 km hosszú belvízelvezető csatornán végeztünk vízfolyást akadályozó növényzet eltávolítást, saját gépekkel, OMIT engedély alapján. (lásd: Kisteleki-főcsatorna).

A 11.06. és 11.07-es belvízvédelmi szakaszokon a vízkormányzási feladatok miatt I. fokú területi belvízvédelmi fokozat elrendelésére is szükség volt, a többi munkavégzés helyszínén csak pontszerű fokozatelrendelés történt.

2021 februárjától Eperjes Község és Nagymágocs Nagyközség Önkormányzata a települések belterületein kialakult belvízi helyzetre tekintettel helyi belvízvédelmi készültséget rendelt el. A területi belvízvédelmi készültség ideje alatt az Önkormányzatok napi jelentésekben összesítik Igazgatóságunk részére a településen elvégzett, szükségessé vált napi belvízvédelmi tevékenységeket. A településeken többnyire a belvízzel veszélyeztetett területek napi szemrevételezését, bejárását végezték. Eperjes belterületén a kialakult belvízi elöntések ellen zsákolási és szivattyúzási feladatokat végeztek.

A belvízvédekezési csúcsidőszakban Igazgatóságunk napi 50-60 fővel látja el a belvízvédelmi

feladatokat: vízkormányzásokat, a szivattyúzást, valamint a munkagépekkel történő beavatkozásokat.

PRIVÁCZKINÉ HAJDU Zsuzsanna

osztályvezető,
Vízrendezési és Öntözési Osztály
2003 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ koordinálja az egysége ügykörének megfelelő tevékenységek elvi, szakmai irányítását és ellenőrzését
- ▶ felügyeli a belvízmentesítési, belvízvédekezési, aszálykár-elhárítási, vízhasznosítási és síkvidéki vízrendezési munkákat, feladatokat

GÉMES Norbert

vízhasznosítási referens,
Vízrendezési és Öntözési Osztály
2015 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ közreműködik az Igazgatóság vízhasznosítási rendszereinek és ellátó műveinek adat nyilvántartásában
- ▶ részt vesz az öntözővíz szolgáltatás műszaki és pénzügyi feltételeinek kialakításában
- ▶ nyilvántartja az Igazgatóság szivattyútelepi adatait

Emlékoszlop avatás Algyőn

Március 6-án Algyő Önkormányzata, az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság és az Algyői Tisza Szabadidő, Sport, Környezetvédő és Rekreációs Egyesület (ALTE) közösen avatta fel az 1879. évi tavaszi árvízi emlékoszlopot.

A katasztrófális árvíz során Algyő település megsemmisült. A területét birtokló Pallavicini gróf nem is szándékozta újjáépíteni, hanem inkább a mai Sándorfalva területén új települést tervezett megépíteni. Szándékát úgy kívánta elérni, hogy a romba dőlt település helyét rétté akarta nyilvánítani, hogy ott a település ne épülhessen újjá. Azonban a lakosok ragaszkodtak régi lakhelyükhöz, melynek felépítéséhez a vármegye segítségét is megkapták. Az emlékoszlopon feltüntették a régi árvizek nevezetes vízállásait.

Az avatáson Molnár Áron polgármester, Dr. Kozák Péter igazgató és dr. Füzessy István ALTE elnök vettek részt.

Fotó: a szerző felvétele

DR. KOZÁK Péter

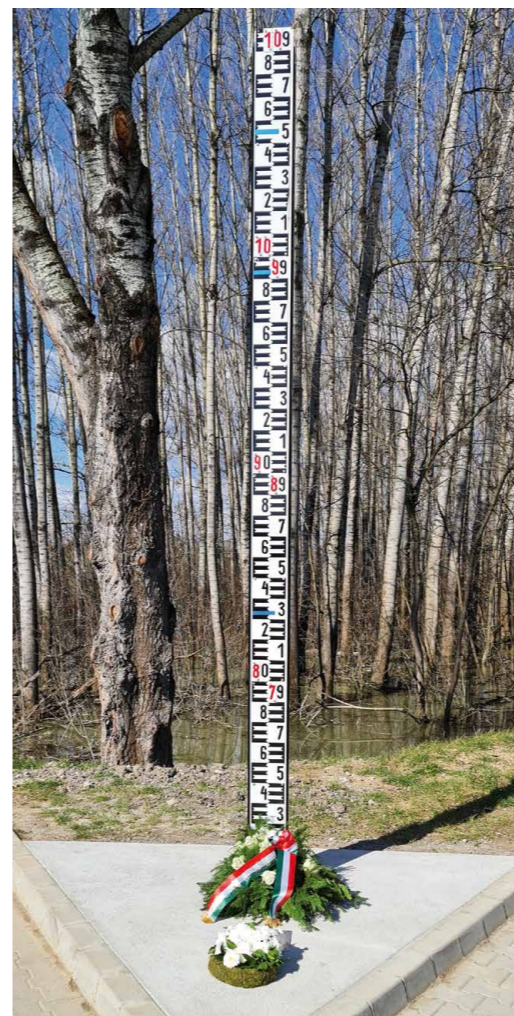

igazgató, Titkárság
1994 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ biztosítja az Igazgatóság hatáskörébe tartozó feladatok jogszabályok szerinti, tervszerű, műszaki és gazdaságossági követelmények szerinti ellátását
- ▶ felelős az Igazgatóság tevékenységének jogszabályban előírt követelményeknek megfelelő ellátásáért, az Igazgatóság vagyonáért, tervszerű és gazdaságos működéséért
- ▶ irányítja, koordinálja és ellenőrzi a felügyelete alá tartozó osztályok, egységek munkáját
- ▶ védekezés idején központi védelemvezető

Pusztaszéli-főcsatorna elöntés

A határmenti felszíni vizek vízgazdálkodásának javítása az ATIVIZIG területén

A klímaváltozással együtt járó vízgazdálkodási szélsőségekhez történő alkalmazkodás, és ezzel együtt a belvízvédelmi biztonság javítása korunk vízgazdálkodásának egyik fő célkitűzésévé vált. Az ATIVIZIG az elmúlt években több projektet indított és valósított meg a kedvezőbb vízgazdálkodási feltételek megteremtése érdekében.

Az INTERREG V-A Románia-Magyarország program égisze alatt indítottuk meg a „Belvízvédelmi csatornahálózat fejlesztése a Maros közös érdekeltégű vízgyűjtőjén – ROHU 224 MURESE” elnevezésű projektünket még 2019 tavaszán.

A beruházás keretében rekonstrukcióra kijelölt Cigányka-éri csatorna 0+000 – 4+090 cskm közötti szakaszán 6.350 m² növényzet eltávolítása és a csatorna folyásfenekén lévő 3.400 m³ iszap kiemelése és depónia rendezése a feladat. A Battonyai-Nagy csatorna 0+000 – 3+900 cskm közötti szakaszán szintén növényzet eltávolítási és iszapotrási munkákat terveztünk. Itt 37.300 m² területen a növényzet zúzását és a csatorna folyásfenekén lévő 1.500 m³ iszap eltávolítását kell megoldani.

Fűkasza

A Cigányka-éri csatorna 0+345 – 0+425 cskm szelvényei között a csatornában áramló víz több helyen erodálta a jelenlegi földmedrű csatorna szelvényét. A további csatorna elfajulások megelőzése érdekében ezen a szakaszon RENO matracos mederburkolat kiépítését terveztük.

A vízigények biztosítására egy automatikus üzemű szintszabályozott szivattyútelep épül Battonya külterületén. Az ideiglenesen kitépített mobil szivattyú helyét 2 db fixen beépített szivattyú veszi át összesen 0,6 m³/sec kapacitással. Maga a műtárgy egységes monolit vasbetonból készül, 2x1,5 m-es sípfejes megoldással.

Hordozható ultrahangos vízhozammérő berendezés

A projekt része továbbá különböző erőgépekre szerelhető eszközök beszerzése a csatorna fenntartási feladatok elősegítésére. A célul kitűzött 4 db szerelék megvásárlása és üzembe helyezése már megtörtént.

Végezetül, de nem utolsó sorban automata távjelző vízhozammérő állomás kiépítését tervezzük a Cigányka-éri-főcsatorna 0+395 cskm szelvényében. A vízrajzi állomás vízminőségi paramétereit (hőmérséklet, vezetőképesség, pH, oldott oxigén) is regisztrálni fog, amely meghatározó eleme a határon átnyúló programnak. Ehhez a feladathoz kapcsolódóan már beszereztünk 1 db hordozható vízhozammérő műszert.

A projekt kivitelezési munkálatai márciusban kezdődnek meg, a befejezési határidő ez év szeptemberére.

Fotók: ATIVIZIG

FRANK Szabolcs

osztályvezető, Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási, Pályázati és Beruházási Osztály
1995 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ ellátja a nemzetközi és hazai pályázati tevékenységekkel kapcsolatos feladatokat
- ▶ koordinálja, felügyeli és ellenőrzi az osztályok szakmai tevékenységét
- ▶ az Igazgatóság vízkár-elhárítási tevékenységében vezetői feladatokat lát el
- ▶ irányítja a vízgazdálkodást érintő koncepciók és tervek elkészítését

Már tervezik az Öcsödi holtág rehabilitációját

A holtág az 1850-es években, a Hármaskörös szabályozása során alakult ki, a folyó bal parti ármentesített területen, Öcsöd településen helyezkedik el. Rövid hullámtéri szakasszal rendelkezik, hossza közel 3 kilométer. Jelenleg a holtág és az itt található szivattyútelep a Magyar Állam tulajdonában, illetve az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság kezelésében van. A holtágnak a folyóval közvetlen összeköttetése nincs. Feltöltése két módon valósulhat meg: belvizekből, illetve magas körösi vízállás esetén a holtág felső végén lévő Öcsödi szivattyútelep nyomócsövén keresztül szivornyásan. Leürítése szivattyúzással történhet.

A holtág belvízvédelmi funkciójának megtartása elengedhetetlen a térség vízgazdálkodásának és belvízmentesítésének érdekében. Öcsöd nagyközség területének, valamint a környező mezőgazdasági táblák belvízmentesítése csak a holtág felé lehetséges.

Élővilága változatos és igen gazdag, helyi természeti védelem alatt áll. Adottságait kihasználva, az önkormányzat a holtág közvetlen környékén üdülőtérletet kíván kialakítani, hiszen belvízi funkciója mellett rekreációs és horgászati hasznosítással is bír. A holtág jelenlegi állapotában vízminőségi problémák miatt fürdési célra valószínűleg nem alkalmas. A vízminőség javítására a holtág rehabilitációja adhat hosszú távú megoldást, mely magába foglalja a holtág mederanyagának eltávolítását, valamint frissítő vízpótlási lehetőség kiépítését.

A költségek fedezésére az Öcsödi Polgármesteri Hivatal pályázatot szeretne benyújtani a térség életében fontos szerepet betöltő Öcsödi holtág teljes körű rehabilitálására. Mivel a belterületen fekvő holtág az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság kezelésében van, a település együttműködésre kérte fel Igazgatóságunkat. A két szervezet munkatársai közösen járták be a holtág területét. A pályázathoz szükséges dokumentációk elkészítéséhez teljes geodéziai felmérést, valamint iszapmennyiség és -minőség meghatározást fognak végezni a vízügyes szakem-

berek. Az általuk elvégzett felmérések alapján készülnek majd el a holtág rehabilitációs tervei.

Az ATIVIZIG a holtág felmérését két ütemben hajtja végre:

I. A. ütem: a felmérési szelvények kitűzése és állandósítása előre gyártott, szelvényszámokkal ellátott karókkal történik. Ez a munkafázis jelenleg folyamatban van.

I. B. ütem: lézeres (LIDAR) felmérés valósul majd meg Riegl ricopeter drón alkalmazásával, amely a holtág szárazföldi, nagy pontosságú felmérésének alapja. Hatósági engedélyek beszerzése folyamatban van.

II. ütem: A holtág medrének csónakról történő felmérése és az iszap vastagságának meghatározása, a kijelölt szelvények pontos illesztésével.

A felmérések befejezését követően kb. 2 hétig tart az adatok feldolgozása.

A geodéziai felmérésekkel egy időben Igazgatóságunk kezdeményezte a holtág üledék felmérését, mintavételezését és a minták bevizsgálását.

Fotó: ifj. Nagy Ferenc

BARLA Enikő

osztályvezető, Vízügyi és Vízügyi-gazdálkodási Osztály
2005 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ irányítja a vízkészletek térbeli, időbeli, mennyiségi és minőségi számbavételének és azok elosztásának feladatát, részt vesz a felszíni és felszín alatti vizek mérlegének elkészítésében
- ▶ közreműködik az országos vízgazdálkodási, az egyéb ágazati stratégiai és koncepciók szakmai megalapozásában, a nemzetközi, különösen a határvízi egyezményekből adódó szakterületet érintő feladatok ellátásában
- ▶ koordinálja, felügyeli és ellenőrzi az osztály szakmai tevékenységét

„Homokháti vízpótlás” - Óriásprojekt a Dél-Alföldön

Itt a tavasz, nyílnak a tiltós műtárgyak, a védekezésnek lassan vége szakad. Ebben a szép időben kértek fel bennünket, hogy az alábbi cikket fogalmazzuk meg.
- Tóth Péter -

A projekt célkitűzése a vízgazdálkodási feltételek javítása Magyarország vízhiánnyal egyik leginkább sújtott térségében, a Duna-Tisza közti homokhátság déli területén, Mórahalom-Domaszék környezetében. A térségben alapvető fontosságú a felszíni készletre alapozott vízpótlás megteremtése, hiszen jelenleg a felszín alatti vízforrások, valamint az időszakos felszínek nem elegendőek a mezőgazdasághoz és a lakosság mindennapi életével kapcsolatos egyéb tevékenységek folytatására, gyakori a vízhiány. Emellett a rövid idejű, nagy mennyiségű csapadék következményeként időszakosan komoly belvízi vízvezetési problémák is fellépnek a térségben.

A csapadékszegény időjárás esetén a projekt által érintett területekre vizet kell eljuttatni, ugyanakkor a szélsőségesen jelentkező, heves esők hasznosítását vagy károkozás nélküli elvezetését is

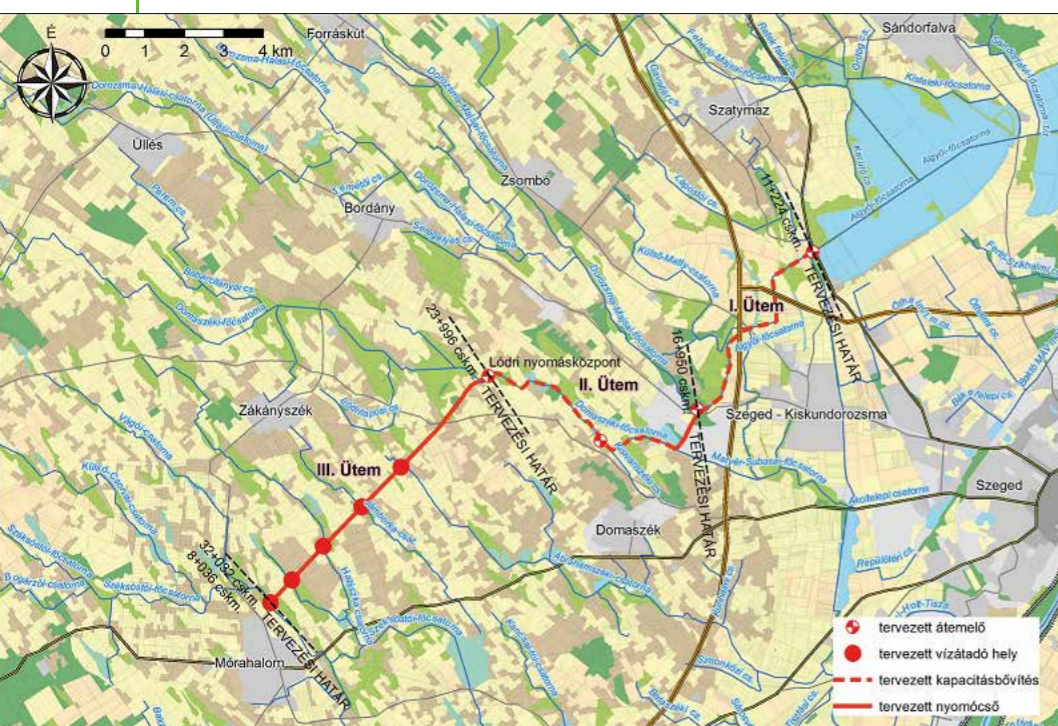
A vízpótlási útvonal a Tisza folyó 192,690 fkm szelvényében, a meglévő Algyői vízkivételi műre alapozva, az Algyői öntözőrendszer továbbfejlesztéseként valósul meg. A rendszer jelenleg is többcélú hasznosítással bír, a belvízelvezetési igények kielégítése mellett, az öntözővíz-ellátáson kívül halastavi vízellátást, horgászati célú vízpótlást, továbbá nemzetközi evezős versenyeket is kiszolgáló Matyéri-tározó – Olimpiai Sportközpontként kiemelt országos létesítmény – vízpótlását is kiszolgálja.

Az érintett terület magassági viszonyait figyelembe véve kb. 22 m-es szintkülönbség legyőzésével juttatható el a Tiszából kiemelt víz a Széksóstói-főcsatornába (Mórahalom térsége), valamint a környékre jellemző homoktalajok szivárgási viszonyainak leküzdése érdekében is beavatkozásokat terveztük. A beruházás a nagy volumen és a pénzügyi források szakaszos rendelkezésre állása miatt több ütemben valósul meg, immáron 12 éve tart az építés. A megvalósítás első projektje 2009-ben indult.

2009-ben az Igazgatóság elkészítette a vízpótlási útvonal folytatásának engedélyezési tervét. DAOP projekt pénzügyi forrásból az Algyői főcsatorna 11+230 – 16+950 km közötti szakasz rekonstrukciója és kettősműködésűvé alakítása valósult meg, az Algyői-főcsatorna 11+500 km szelvényében megépült a közbenső Dorozsmai szivattyútelep, a 16+910 km szelvényében pedig a Domaszéki szivattyútelep.

2014-ben Mórahalom Önkormányzatának beruházásában, a Norvég Alap támogatásával elkészült a Domaszéki szivattyútelephez csatlakozó HOBAS nyomócső kb. 3,5 km hosszú része, mely a teljes vízpótlási útvonal 17+003-20+580 km szakaszát jelenti, valamint a Matyér-Subasai-csatorna végszelvényében lévő tiltós műtárgy.

Határon átnyúló támogatással, IPA forrásból valósult meg a 2017-ben indult WASIDCA projekt, a vízpótlási útvonal következő szakasza, amely kivitelezési munkái gyakorlatilag befejeződtek. Ennek első eleme a HOBAS nyomócső folytatása a vízpótlási útvonal 19+331 km szelvényéig, a Domaszéki-csatorná-

biztosítani kell. A „Homokháti vízpótlás” projekt a Tisza folyó hasznosítható vízkészletére alapozva kívánja megoldani a térség felszíni vízpótlását. A tervezett infrastruktúra a vízpótlás mellett víz-visszatartásra és -elvezetésre is alkalmas.

WASIDCA megvalósítása

Töltésépítés a Domaszéki-főcsatornán

Ivánszéki szivattyútelep szivótere

ban lévő csillapító műtárgyig. A vízpótlási útvonal 19+331 – 23+996 km szelvények közötti szakaszán, a terepeséssel ellentétesen, a Domaszéki-csatornában nyíltszelvényűen halad tovább az öntözővíz, ahol a magas vízszintek tartása érdekében töltésfejlesztés is megvalósult. Az ellenesés leküzdése érdekében a 20+580 km szelvényben megépült az Ivánszéki közbenső szivattyútelep, valamint a meglévő keresztező műtárgyak felújítása is megtörtént. A vízpótlási útvonal 23+996 km szelvényben létesült a Lódri nyomásközpont alépítménye.

A Lódri nyomásközponttól még mintegy 23+996 – 32+032 km szelvények között 8036 m hosszú NA800 mm átmérőjű térségi nyomóvezeték építés szükséges a célterület, Mórahalom térségébe történő eljuttatáshoz. A folytatásra időközben megérkezett az öntözésfejlesztési forrás.

2020-ban a 1744/2017. (X.17.) Kormányhatározat az Öntözésfejlesztési Stratégiáról jogszabály alapján rendelkezésre álló forrásból valósul meg a Lódri nyomásközpont teljeskörű gépészeti befejezése, valamint megvalósítás alatt van az NA 800-as térségi nyomóvezeték első 1,9 km hosszú szakasza. Ezen nyomóvezeték öntözési forrásból történő 2021-22-ben tervezett tovább építésével a közel 8 km hosszú csővezeték 5 db vízleadási pont létesül a térségi csatornák felé: az Ábrahámshézi-, a Jámorka-, a Halászka-, a Halászka melléki csatornák és a Széksóstói-főcsatorna irányába. A végső vízleadási pont a Széksóstói-főcsatorna, ahonnan a Vereskereszt-Madarásztói-főcsatornán történő vízkormányzással egészen a Madarász-tóig juttatható el a tiszai vízkészlet.

2019-2020-ban a VIZITERV Environ Kft. elkészítette a vízleadásban érintett belvízcsatornák (Ábrahámshézi-, a Jámorka-, a Halászka-, a Halászka melléki csatornák, a Széksóstói-főcsatorna, a Vereskereszt-Madarásztói-csatorna) fejlesztésének vízjogi engedélyes tervét. Az engedély kiadásához szükséges a csatornák és környezetük birtokviszonyainak rendezése.

További pénzügyi források igénybevételére Igazgatóságunk a KEHOP visszahulló pályázati forrásból a „Belvízbiztonság növelése a Dél-Alföldön Homokháti csatornák-belvízprogram” projektben az 5 vízleadási pontból kettő, az Ábrahámshézi-csatorna és a Széksóstói-főcsatorna rekonstrukcióját tervezi.

A megvalósult és a tervezett beruházások megépülése után lehetőség nyílik az érintett csatornák környezetében a felszíni vízből történő öntözésre, a Mórahalom térségében lévő Nagy-Széksóstó, Madarász-tó és egyéb vízterek intézményes vízpótlására, valamint a kistérség vízhiányos állapotának kezelésére mintegy 4000 ha területen. Ugyanakkor a műtárgyak üzemeltetésével a nagyobb csatornamedrekben a keletkező belvizek helyben tartása, károkozás nélküli elvezetése is biztosítottá válik.

PRIVÁCKINÉ HAJDU Zsuzsanna
osztályvezető,
Vízrendezési és Öntözési Osztály
2003 óta az ATIVIZIG munkatársa

- koordinálja az egysége ügkörének megfelelő tevékenységek elvi, szakmai irányítását és ellenőrzését
- felügyeli a belvízmentesítési, belvízvédekezési, aszálykár-elhárítási, vízhasznosítási és síkvidéki vízrendezési munkákat, feladatokat

TÓTH Péter
vízrendezési referens,
Vízrendezési és Öntözési Osztály
2018 óta az ATIVIZIG munkatársa

- közreműködik az Igazgatóság vízgazdálkodását érintő koncepciók és tervek elkészítésében, a nemzetközi, különösen a határvízi egyezményekből adódó feladatok ellátásában, valamint a szakágazatot érintő pályázatok műszaki munkarészének összeállításában

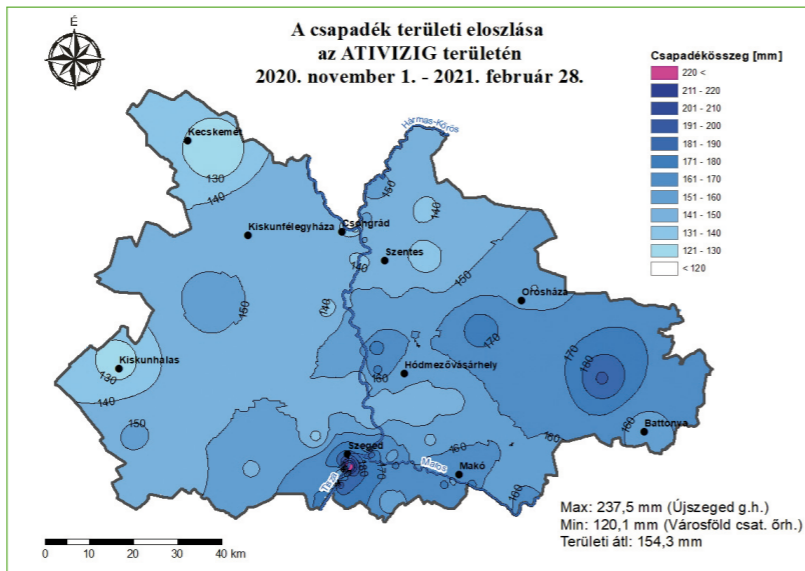
Hidrológiai összefoglaló

2020.11.01 – 2021.02.28. közötti időszakban

IDŐJÁRÁS

Csapadék

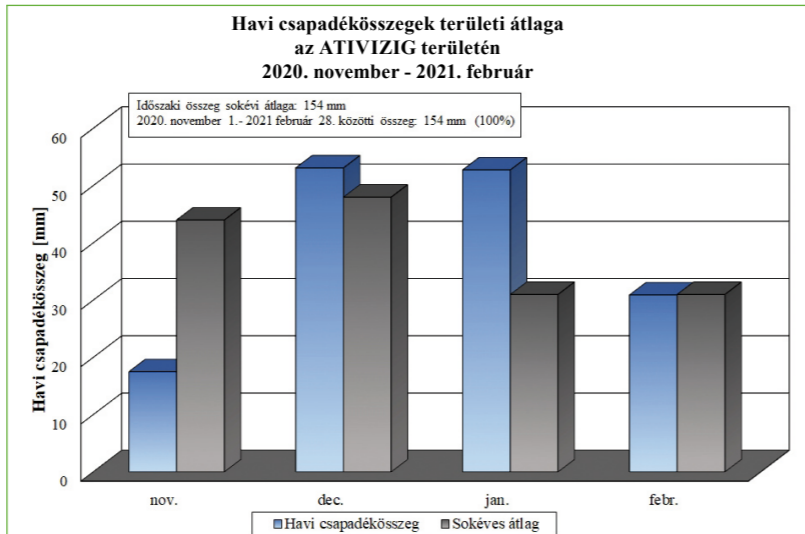
A hidrológiai év kezdetétől (november 1.) február végéig összesen 154 mm csapadék hullott Igazgatóságunk területén, ami megfelel a sokéves átlagos értéknek. Novemberben a megszokott mennyiség felénél is kevesebb eső esett, decemberben viszont már 10%-kal több, mint a várható. A januári csapadékok pótolták igazán a hiányt, ekkor 53 mm hullott működési területünkre, 70%-kal több, mint megszokott. Februárban még 31 mm csapadékot mérhettünk, ami a havi átlagnak megfelelő mennyiség, a legtöbb Szeged környékén és a Torontáli térségben hullott.

Hó

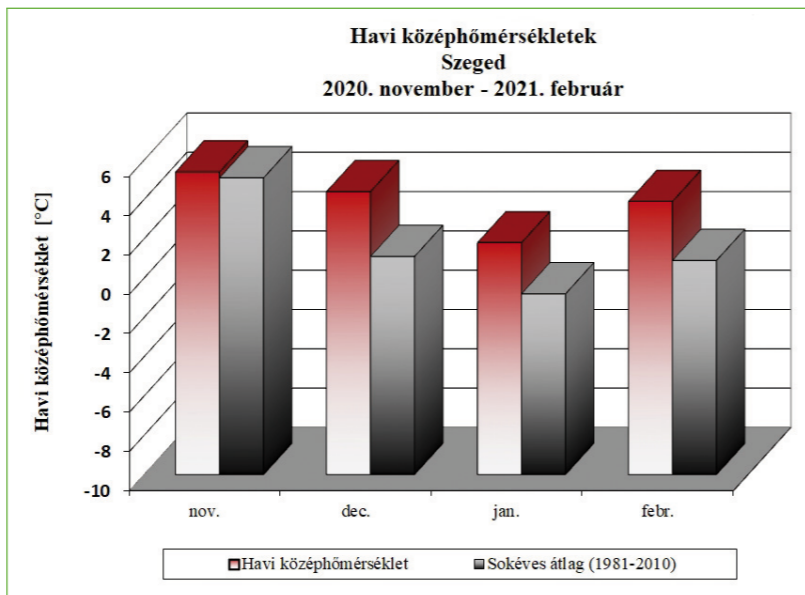
A Tisza Szegedhez tartozó vízgyűjtőjén tavaly decemberben kezdett el felhalmozódni a hó. Február végén a hóborítás az arra a napra számított sokéves átlag 83%-a, 2,28 km³.

Az ATIVIZIG területén 2021. január 11-én hullott először hó. Február közepéig több alkalommal is volt havazás, azonban jelentősebb, 2-4 cm-t meghaladó hóvastagság nem tudott kialakulni.

Léghőmérséklet

A vizsgált időszak középhőmérséklete 3,9°C volt, ami jelentősen, 3°C-kal volt enyhébb, mint a megszokott. Minden hónap középhőmérséklete meghaladta a várható. A november mindössze 0,3°C-kal, a december 3,3°C-kal, a január 2,6°C-kal volt melegebb az átlagnál. Februárban a hónap közepén jelentkező jelentős lehűlés ellenére is 3°C-os volt a pozitív anomália.

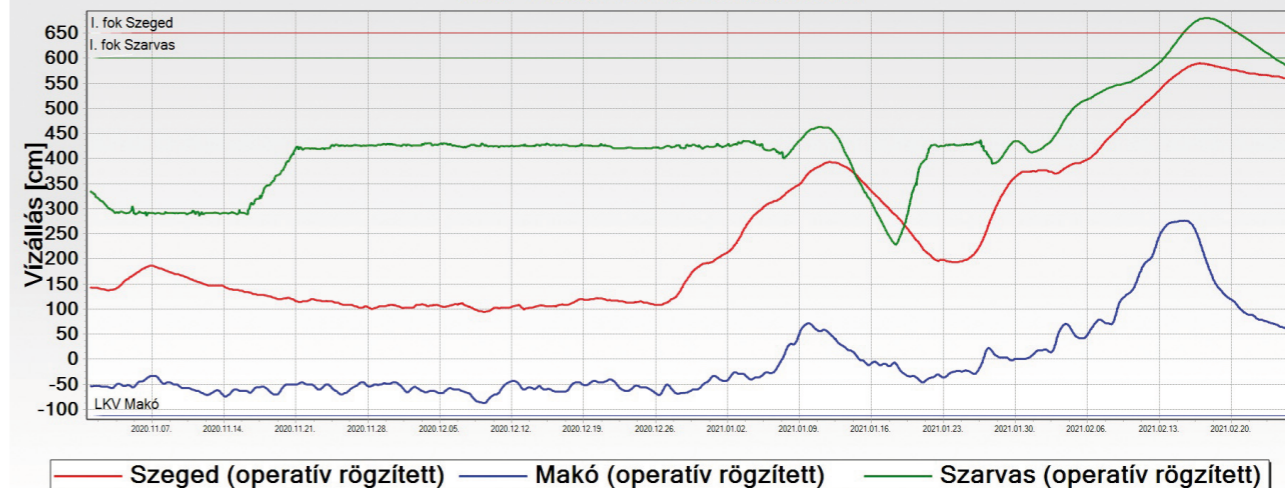

FOLYÓK VÍZJÁRÁSA

A hidrológiai év kezdete az összes folyószakaszunkat kisvízes

Vízállások

2020.11.01. - 2021.02.28.
Alsó-Tisza, Hármaskörös, Maros

állapotban találta, ami egészen január elejéig ki is tartott. Ekkor a csapadékos időjárásnak köszönhetően árhullámok indultak a Tisza vízgyűjtőjén, melyek területünkre érve jelentősen ellapultak. A Hármaskörös Szarvasnál az árhullámok levonulásának idejét kivéve duzzasztott állapotban volt. Átmeneti apadást követően a január végi enyhe és csapadékos időszakot követően egy újabb árhullám érte el működési területünket. A kezelésünkben lévő folyószakaszok ekkor már készültéig szintig is emelkedtek. A Hármaskörös Szarvasnál 02.17-én tetőzött 680 cm-rel (II. fok 700 cm). I. fokú készültéig szint 02.13. 6:00-tól 02.23. 18:00-ig volt elrendelve. Mindszentnél a Tisza 658 cm-rel tetőzött február 23-án (I. fok 650 cm), de árvízvédelmi készültéig szint nem volt elrendelve. Szegednél a vízszint február 16-án 590 cm-rel tetőzött (I. fok 650 cm). A szegedi alsó rakpart február 14-től február végéig volt lezárva. A Maroson csak kisebb árhullám érkezett, Makónál 287 cm-rel tetőzött a folyó (I. fok 400 cm). Az árhullámok tetőzése után a Maroson először gyorsabb majd lassuló, a Tiszán és a Hármaskörösön lassú, az Alsó-Tiszán nagyon lassú apadás vette kezdetét.

TALAJVÍZJÁRÁS

Működési területünkön novemberben a talajvíz megszokott éves járásának megfelelően körülbelül 5-10 cm-rel mérhettünk magasabb vízszinteket, mint a megelőző hónapban. Decemberre aztán a csapadékhiány következtében ez a növekedés megtorpant és csak a januári többlet csapadékok hatására kapott újra lendületet. Az időszak végére 10-20 cm-rel is magasabban volt a víztükörszint. A nyugvóvízszint átlagosan 2-4 méter mélyen fekvő Igazgatóságunk területén, a sokéves átlagos talajvízállásoknál – Szentés környékét kivéve – alacsonyabb szinten.

ELŐREJELZÉS

Az Országos Meteorológiai Szolgálat február végén kiadott hosszú távú előrejelzése szerint az előttünk álló hónapok az átlagnál kissé melegebbek lesznek. A március átlagnál szárazabbnak, az április és a május átlagosan csapadékosnak ígérkezik.

JÉG

Működési területünkön a 2020-2021-es jég szezonban február végéig nem volt jégjelenség.

TALAJNEDVESSÉG

A talaj felső rétegének víztartalma a kezdeti 70-80%-os telítettségi szinttől már decemberre 90-100%-osra nőtt, majd februárra teljesen telítetté váltak a talajok. Az alsóbb rétegekben 50%-ról 90%-ig nőtt a nedvességtartalom.

SZARVAS Ferenc

monitoring referens,
Vízrajzi és Adattári Osztály

2016 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ elvégzi és feldolgozza a rendszeres és eseti vízrajzi méréseket
- ▶ hidrológiai statisztikai számításokat végez és összefüggéseket vizsgál
- ▶ összeállítja a hidrológiai elemzéseket

A 11.03. Torontáli belvízvédelmi szakasz bemutatása

Bába János kollégám a 11.01. belvízvédelmi szakasz bemutatásakor gondolkodóba esett, hogy melyik az a legjellemzőbb tulajdonsága a belvízvédelmi szakasznak, amely legjobban jellemzi azt. Két jelző merült fel, a „legnagyobb” és a „legerősebb”. A 11.03. belvízvédelmi szakasz vonatkozásában most én is keresem a megfelelő jelzőket.

A legkisebb és a legérzékenyebb jelzők jutnak az eszembe.

A legkisebb abból adódik, hogy számszerűen a belvízvédelmi terület nagysága 250 km².

A legérzékenyebb meg abból adódik, hogy teljes területe mélyártéri. A térszint átlagos tengerszint feletti magassága 78-88 mBf között van, de itt találhatóak az ország legmélyebben fekvő területei is a szerb országhatár közelében 76,00 mBf-i magassággal.

A belvízvédelmi szakasz a Szegedi Szakasz-mérnökség működési területéhez tartozik, északon a Maros folyó bal parti töltése, nyugaton a Tisza bal parti árvízvédelmi töltése, keleten és délen

Kiszombor-Csipkési-főcsatorna fenntartása

Szerbia és Románia államhatára zárják közre. A térség régen a Torontál vármegye része volt, melyet a trianoni békeszerződés felosztott Magyarországra, Románia és a Szerb-Horvát-Szlovén Királyság között.

Innen ered a belvízvédelmi szakasz „Torontál” neve.

Teljes területe Csongrád-Csanád megyéhez tartozik. Területén Szegednek Újszeged városrésze

és Szőreg, Deszk, Klárafalva, Ferencszállás, Kiszombor, Kübekháza, Tiszasziget és Újszentiván települések találhatók.

A belvízvédelmi szakasz domborzati viszonyaira a befogadótól (Tisza és Maros) ellenesés jellemző. A terület főcsatornái az árvédelmi töltések mentén elhelyezkedő szivattyútelepek felé esnek, szemben a terepeséssel, mely ezekkel ellentétes irányú, azaz az országhatár felé lejt. Ez az oka annak, hogy számos közbenső át-emelő szivattyútelep megépült. Kivételt képez a Kocsóhát-Porgány-éri csatorna, mert a benne összegyülekező belvizekből lehetőség nyílik 0,64 m³/s vízmennyiség átvezetésére román területre rendkívüli belvízvédekezések alkalmával. Ekkor a magyarok a román fél értesítése és engedélye után a csatorna déli ágában megépített földgát koronájára telepített hordozható szivattyúk segítségével emelik át az engedélyezett vízmennyiséget román oldalra.

A belvízvédelmi szakasz nagy részén az öntés talajok a jellemzőek. A talajok nagy része sötét színű, mely magas humusztartalomra utal. A terület 70%-a szántó, 10%-a rétetlegelő, a többi rész belterület, gyümölcsös, kert és erdő.

A belvízzel közepesen és erősen veszélyeztetett terület aránya 70%.

A terület csatorna sűrűsége 2 km/km². Az összes csatorna hossza 513 km, melyből kezelésünkben és üzemelésünkben 246 km van.

Nagyon fontos kihangsúlyozni, hogy a Torontáli belvízvédelmi szakaszon a főcsatornák csak szivattyúzással tudnak ürülni a Tisza és Maros folyókba, mint főbefogadóba. Ebből adódik, hogy a csatornában kialakuló vízszintekre legnagyobb hatással a szivattyútelepi üzem van. Ha nem működik megfelelő kapacitással az adott szivattyútelep, akkor az ahhoz tartozó csatornában kialakulhatnak mértékadó magas vízálások. Ezért is nagyon fontos, hogy a térség belvízátemelő szivattyútelepei jól karbantartottak és biztonságos működésűek legyenek.

Kezelésünkben lévő torkolati szivattyútelepek: Ószentiváni, Deszki, Fehértói, Ferencszállási, Kiszombori.

Közbenső szivattyútelepeink: Szőregi, Klárafalvi, Térvári, Óbébai, Gizellatelepi, Kübekházi, Rétaljai.

A Torontáli belvízvédelmi szakasz területén nem található ATIVIZIG kezelésű állan-

Ferencszállási-főcsatorna fenntartása

dó belvíztározásra kijelölt terület. A csatornák medrében a vízkormányzó műtárgyak zárásával lehet esetleges medertározást végrehajtani.

A belvízvédelmi szakasz területén helyezkedik el a 82. számú Újszegedi és a 83. számú Maros bal parti belvízrendszer.

Az Újszegedi belvízrendszernek két belvíz öblözete van, az Újszegedi és az Ószentiváni, a vízgyűjtő területe összesen 57 km².

A Maros bal parti belvízrendszer öblözetei: Szőreg-Deszk-Kübekházi, Deszk-Fehértói, Ferencszállási, Porgányéri és Marostói. Az összes vízgyűjtő terület nagysága 197 km².

A belvízvédelmi szakaszon jelentős védekezési munkák az elmúlt 20 évben: 1999-2000., 2005-2006., 2010-2011. és 2015-2016. évben voltak. A belvizek kialakulását döntő többségben igen csapadékos októberi-decemberi és szintén csapadékos február-áprilisi időjárás okozta. A védekezés alkalmával a csatornák lefolyási viszonyait javítottuk kotrógépek bevonásával és ehhez kapcsolódóan a szükséges vízkormányzási munkákat is elvégeztük. Jelentős feladat hárul a védekező létszámra ilyenkor a szivattyútelepek gerebeinek uszadéktól való folyamatos megtisztítására is.

Az elöntött területek nagysága 6-10 ezer hektár között volt, ami a belvízvédelmi szakasz egész területét tekintve igen jelentős mértékűnek mondható.

A belvízvédelmi szakaszon a csatornaőri szolgálatot a kübekházi csatornaőr és a hét gátőrzés gátőrei látják el. Az elmúlt 5 évben az őri állomány folyamatos átalakuláson esett át. Új őr látja el feladatát a Vedresházi, Deszk-Fehértói, Csipkési és Kiszombori őrzésekben. Az új őr kollégáknak jelentős tapasztalatuk belvízvédekezésben még nincs. Az elmúlt években csak a szivattyútelepek vettek részt az elrendelt belvízvédekezésben, úgynevezett teljes területi belvízvédelmi fokozat nem volt. Ezek a „béké-

sebb évek” azonban lehetőséget adtak az új kollégák részére, hogy megismerhessék őrjárásukat és az ezt megelőző évek belvízvédekezési tapasztalatait a védelmi tervekben elsajátíthassák. Ismerve őrünket, felelősségteljesen kijelenthetem, hogy felkészültségük és rátermettségük alapján képesek egy jelentősebb belvízvédekezés esetén a szükséges feladatot, munkát elvégezni.

A védelmi szakasz területén ATIVIZIG által üzemeltetett, üzemi és magántulajdonban lévő vízkivételek is kiépültek, melyek öntözésre adnak lehetőséget. Sajnálatos módon azonban az üzemi és magánkézben lévő vízkivételek csak egy része működik. Szakasz-mérnökségünk üzemelteti az úgynevezett Ferencszállási öntözőfürtöt. Az öntözéshez szükséges vizet a Ferencszállási vízkivétel segítségével vesszük ki a Maros folyóból és az öntözőfürtökhöz tartozó öntöző és kettős működésű csatornákon keresztül juttatjuk el a mezőgazdasági felhasználókhoz. Az öntözésre felhasznált vízmennyiség éves szinten 600 ezer és 1 millió m³ közötti.

Deszk-Fehértói-főcsatorna fenntartása

Végezetül, de nem utolsó sorban a belvízvédelmi szakasz nemzetközi bejárások szintere is, román és szerb részről is közös érdekeltégű. Minden év őszén felülvizsgáljuk a belvízvezető csatornák és szivattyútelepek műszaki állapotát. Kollégáim lelkiismeretes munkájának köszönhetően ezidáig mindig megfeleltünk a nemzetközi elvárásoknak is.

SÁGI János

szakasz-mérnök,
Szegedi Szakasz-mérnökség
1985 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ szervezi, irányítja és ellenőrzi a vezetése alatt álló szervezeti egység munkáját
- ▶ koordinálja a működési területén más szervezet által végzett beruházási, fenntartási, kivitelezési munkákat, elvégzi a műszaki ellenőrzést
- ▶ figyelemmel kíséri az Igazgatóság vagyonkezelésében lévő vízügyi létesítmények állapotát, javaslatot tesz a fenntartási feladatok végrehajtására

A tékozló fiú visszatért (egy letűnt kor – nyugdíjas monológja)

Azt hiszem, az ATIVIZIG közel hetven éves történetében nem ritkaság, ha több generáció vagy közeli rokonok adják egymásnak a munkavállalói stafétabotot. Jószerivel én is így lettem Vízügyes. Egykoron Mamszihoz – anyukámhoz, aki idén tölti be 94 évét – sokszor jártam be kisgyerekként a patinás épület félemeleti iktatójába. Így Forgó Laci bácsi vagy Simády Béla neve már akkor ismerősen csengett számomra. Jól emlékszem a telefonközpontos ügyeleti szoba zsongására a védekezések alatt, különleges emberek találkozóhelyének számított. Így a pályaválasztás küszöbén magától adódott a bajai vízügyi főiskola elvégzése. Ez akár dinasztiaalapításnak is tűnhetett, mert akkorra már nővérem és leendő sógorom is a vízügyes kollektívát erősítette. Mint mindenkinek, nekem is a főiskolás évek az aranykort jelentették Baján: a csaknem új Sugó-parti kollégium, a Fehérhajó borozó és a Tanítóképző fizika közelsége. Itt szövődtek, – az egész országot behálózó beiskolázásból fakadóan – az első barátságok (amit kicsit fura volt „visszaidézni” Dunai Ferivel a győri Duna-napi találkozókör). A diplomázást követően Mészáros Pistával együtt kerültünk a mélyvízbe, a Szegedi Szakasz mérnökségre. Itt már nem a tankönyves tudás volt a mérték, hanem az évtizedek alatt felgyülemlett tapasztalat. Az emberekkel való „bánásmódban” Magyar Péter, Kiss Imre (Prücsi), volt a minta, hogy a terepi munkavégzésben történelmi is valami aktivitás, ne csak az „idő mulasztása”. Ez egy olyan szakma, hogy a „mérnök elvtársak/urak a kétkeziakra” vannak utalva, együtt képesek csak okszerűen munkálkodni...

Az ezt követő 40 évem viszont egy nagy vargabetűvé vált. Mivel az ember előre él és csak utána gondolkodik, talán nem fölösleges néhány momentumát összefoglalnom. A kezdeti geller a kőolajkitermelés fénykorához, Szeged múlt századi feltámadásához (is) köthető. Akkoriban a sportot válogatott szinten űzve budapesti Honvédos éveimet követően a SZEOL atlétika szakosztályának bázisszervéhez, Algyőre az NKFFV-hez kerültem át. A mai kor olvasójának ez a cégnév teljesen ismeretlen, holott a MOL szegedi leánykori nevét takarja. Ami talán érdekes lehet, hogy abban az időszakban a Vízügy meg az evezőssport kiemelt támogatója volt. (Ezért mi Magyar Péter vezetésével egy lakókonténerben a Maty-ér partján egy leendő „belvízvédelmi tározó” kotrásának keresztelését tanulmányoztuk). Az idő tájt egy helyi nagyvállalat néhány civil sportszeretővel képes volt saját erővel egy évtizedekre is előremutató helyi fejlesztést generálni a városa számára! Én is eldicselkedhetem tehát, hogy ott lehettem a mára nemzetközi szintűvé vált Olimpiai Sportközpont vajdásánál.

Utólag visszatekintve az első cégváltásom nem volt haszontalan számomra, hisz egy új szakmaterület felé nyitott utat. Az olajkitermeléshez használt víz-visszasajtoló technológia kapcsán ott „csapott meg először a termásvíz illata”. A '80-as évtized végén a szénhidrogén ipar környezetbarátnak nem igazán volt mondható, a nagyvállalati szervezetben csupán néhányan rendelkeztek környezetvédelmi szakismerettel. Így az Ybl Főiskola környezetgazdálkodási szaküzem-mérnöki diplomája igazi modellező tanpálya volt számomra. Ekkor már formálódtak az EU csatlakozás előtti jogszabályok. A jól informált („minisztériumi bekötöttségű”) tanárok a pesti illetőségű főiskola lévén szívesen vállaltak órákat, osztották meg velünk dilemmáikat. Kanyargós életpályámon – a világmegváltó zöld szándékaimon – a rendszerváltás „korlátlan vállalkozói szabadsága” adott egy újabb kanyarulatot. A gyerekkori szerelmemben – a sportszervezés terén – próbálkoztam vállalkozni. Talán sikerült néhány ezer fiatalot megmozgatnom, de az üzletileg nem volt az igazi. Így jött ismét az újratervezés. A 2000-es évekkel induló projektek időszaka kiszámíthatóságot hozott az életembe, ahol lehetőségem nyílt a módszeres mérnöki tervezés (feladat, határidő, felelős, költségkeret) és a kapcsolati tőke irányában megmutatni az eddig „szunnyadó képességeimet”. Mint ahogy semmi sem, a jó sem tart örökké. Közel 40 év kitérő után tértem vissza életem első munkahelyére, kerültem ismét az ATIVIZIG állományába. A nekrológnak is tűnő gondolatsoromban bekövetkezett az immár záró akkordom, a vissza a gyökerekhez váltás. A Gyálai Holt-Tisza kármentesítése is egy több évtizede formálódó kacifántos feladat. Most végre pénz, paripa és fegyver is rendelkezésre áll. Igazi kihívás! A hosszú, hullámvasutas és zordba hajló vállalkozói kitérőm után szívélyesen fogadták a kollégák a „tékozló fiút”. Révbe értem, jólesően (és nosztalgiába tűnőnek) érzem a jóléti szolgáltatások széles körét: a kirándulások, a sportnapok, a Balaton-parti, vagy a mátrai nyaralást. Még talán nem pandémiás végzőként nagyon jó lenne, ha a közeljövő **VIZÜGY '70** évforduló kapcsán sokak számára teljesebben ki a vízügyes életpálya modell – ahol csapatban, egymásért dolgozhatnak a kollégák és mindenki kellő lojalitással becsülhetné meg a szervezet által biztosított kereteket.

VOLFORD László

pályázati ügyintéző, Pályázati és Beruházási Osztály

2017 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ projektmenedzsment feladatokat lát el
- ▶ kapcsolatot tart a külső partnerekkel
- ▶ minisztériumi utasítás szerinti jelentéseket készít

A szakma sokat tanult az 1879-es nagy árvízből

Szeged 1879. március 12-én hajnali fél kettőkor az enyészeté lett; a Rókusi bakterház közelében 25 méteres szakadáson át tört be a víz a városra. A viharos szél verte hullámok adták meg a kegyelemdőfést a töltés ideiglenes magasításának, de sok tényező együttállása játszott szerepet a katasztrófában.

Vágás István vízepítő mérnök, hidrológus, az ATIVIZIG egykori főosztályvezetője, az 1879-es szegedi árvíz krónikása úgy vélte, akkor elkerülhetetlen volt a város pusztulása. Az 1846-ban elkezdődött Tisza szabályozás még messze nem fejeződött be, építés alatt pedig gyakoribbak a katasztrófák. És szerepe volt a pénzihiánynak is.

Egyetért ezzel Kozák Péter, az ATIVIZIG igazgatója is, aki az építkezés befejezetlenségén túl azt hangsúlyozza, hogy az erősebb érdekérvényesítés miatt Tiszadobnál vágták át először a gátat, az ottani birtokok mentése elsőbbséget élvezett a szakmával szemben.

– A lobbí nálunk is működött, volt némi feszültség Szeged városa és a Pallaviciniek között, mert a grófi uradalom nem teljesítette az 1836. évi szerződésben vállalt befizetési kötelezettségét az Ármentesítő Társulat tekintetében és a városnak kellett az egész Algyő-Szeged árvízvédelmi öblözet védelmét ellátni – mondja az igazgató. Hozzátéve, a város 1867-ben elérkezettnek látta az időt, hogy a számára előnytelen Társulattól kilépjön és ezzel kapcsolatban az Országgyűléshez fordult. A grófi uradalom kapcsolatai révén elérte, hogy nemcsak hogy évekig nem orvosolta Szeged sérelmét, hanem 1875-ben felfüggesztették a város önkormányzatát és kormánybiztost neveztek ki.

Több körülmény együttállása is súlyosbította a helyzetet, Tokajnál és Szolnoknál is magas volt a vízállás, Szolnok alatt szinte egyszerre tetőzött a Tisza, ráadásul a Körös és a Maros árhulláma is találkozott Szegednél. – A folyó szabályozása nem követte pontosan a Vásárhelyi tervet, vagyis a gátszakadás oka nem a tervekben, hanem az azoktól való eltérésekben keresendő. A Tisza kis esésű szakaszán az átvágások gyorsították volna a víz lefolyását, de ez nem valósult meg maradéktalanul – hangsúlyozta Kozák Péter.

Március első napjaiban már magas vízállásokat mértek Szegednél, 5-én 806 centiméteren tetőzött a folyó és Dóc körzetében is kritikussá vált a helyzet. A hosszú időn át víz nyomása alatt álló gátak nem bírták a terhelést, és a folyó Percsoránál áttörte a védelmi vonalat. A 40 méteres szélességben másodpercenként 300-350 köbméternyi víz a Szilléri laponon át indult meg Sze-

ged irányába. A régi, karbantartás nélküli keresztgátakat sorra átszakította a zavaros áradat és előtötte az útjába eső településeket. Víz alá került Algyő, Tápé, Dorozsma és március 11-re Szegedet a víz lényegében harapófogóba zárta.

Stabilizálódni látszott a helyzet, a víz emelkedése megállt, mindenki reménykedett, a természet azonban megmutatta félelmetes arcát. Éjszaka ritkán látható, érezhető hatalmas szélvihar érkezett, a meg-megújuló lökések romboló hullámokat keltve legyőzték az utolsó „védőbástyát”, az Alföldi Vasútvonal töltését. Szeged 1879. március 12-én hajnali fél kettőkor az enyészeté lett; a Rókusi bakterház közelében 25 méteres szakadáson át tört be a víz a városra.

– Nem lehet kizárni, hogy a szélvihar nélkül elkerüli Szegedet a katasztrófa. Komoly védekezés volt a vasúti töltésen, magasították azt, ám az ideiglenes szerkezet nem bírta a szél keltette hullámokkal – mondja Kozák Péter

Sorra került 3-4 méteres vízborítás alá Rókus, Felsőváros, Belváros és Alsóváros. Csak néhány pont magasodott a zavaros víz fölé: a vár, a palánk, a vasúti állomás és annak töltése. A szunynyadó városra törő víz – a katonaság és a városi csónakázó egyesület tagjainak mentése ellenére – halálos áldozatokat is szedett, egyes források szerint a 200-at is elérte a hullámsírba vesztett szegediek száma. A város romokban hevert, a 6000 házból körülbelül 260 maradt épen.

1879 - Alsóvárosi templom

A tragikus hajnal után szinte azonnal megkezdődött a károk felszámolása, ám a Tisza csak augusztusban húzódott vissza medrébe. A városban valóságos „velencei” élet folyt, az emberek csónakokon közlekedtek, később deszkákból a víz szintje fölé járdákat készítettek. Június közepére befejeződött az ideiglenes szádfal rendszerű körgát építése és több mint száz szivattyú

kezdett el dolgozni a város víztelenítésén. Augusztus végéig 33 millió köbméter víztől mentesítették Szegedet, lehetővé téve, hogy a rommá lett város újjáépítése megkezdődhessen.

Figyelemre méltó, hogy már 1879 szeptemberére elkészült a kör- és sugárutas városszerkezet térképe és a tiszai közúti híd terve. Csak a katasztrófa után kapott erős töltéseket Szeged, megépült a partfal, amelyet 1970 után még inkább megerősítettek. – Szegeden most 1130 centiméteres vízállásig lehet védekezni, attól persze messze vagyunk, a 2006-os rekordnál is „csak” 1009 centiméterrel tetőzött a Tisza – hangsúlyozta megnyugtatóan Kozák Péter.

A tiszai cianidszennyezés

Immár 21 év elteltével még mindig nem tudjuk elfeledni a Tiszát ért katasztrófát. A tiszai cianidszennyezés több ország területét érintő környezeti katasztrófa volt, amelyet az okozott, hogy 2000. január 30-án a nagybányai Aurul bányavállalat létesítményéből 100 ezer köbméter cianid- és nehézfém-tartalmú szennyvíz zúdult a Lápos folyóba, majd ezen keresztül a Szamosba és a Tiszába.

A halálosan mérgező hatású anyag koncentrációja 180-szorosan haladta meg a határértéket, így hatalmas pusztítást végzett.

A legsúlyosabb károk a Tisza élővilágában keletkeztek, ahol a 40 km hosszan elnyúló cianid-folt két hét alatt vonult le. A csernobili atom-

DR. KOZÁK Péter
igazgató, Titkárság
1994 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ biztosítja az Igazgatóság hatáskörébe tartozó feladatok jogszabályok szerinti, tervszerű, műszaki és gazdaságossági követelmények szerinti ellátását
- ▶ felelős az Igazgatóság tevékenységének jogszabályban előírt követelményeknek megfelelő ellátásáért, az Igazgatóság vagyonáért, tervszerű és gazdaságos működéséért
- ▶ irányítja, koordinálja és ellenőrzi a felügyelete alá tartozó osztályok, egységek munkáját
- ▶ védekezés idején központi védelemvezető

katasztrófa óta történt legnagyobb környezeti katasztrófának is nevezték.

Szerencse a szerencsétlenségben, hogy a Tisza jelképe, a tiszavirág túlélte a szennyezést.

SZIROVICZA Krisztina
vízminőség-védelmi referens,
Vízvédelmi és Vízyűjtő-gazdálkodási Osztály
2019 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ részt vesz a vízgazdálkodási és biológiai szakirányú feladatokban
- ▶ közreműködik a felszíni víztestek biológiai-kémiai minősítésével kapcsolatos feladatok kidolgozásában, végrehajtásában

A tiszai cianidszennyezés szegedi megemlékezése

A Magyar Hidrológiai Társaság Környezetvédelmi Szakosztálya, Vizes Élőhely-védelmi Szakosztálya és Szegedi Területi Szervezete közös megemlékezést tartott a 2000-es tiszai cianidszennyezés évfordulóján.

2021. február 12-én – az érvényben lévő járványügyi korlátozások betartásával – a Társaság

szűk körű visszaemlékezést szervezett, amelyen saját élményeit mondta el:

Dr. Varga Pál, a Magyar Hidrológiai Társaság Környezetvédelmi Szakosztályának elnöke;
Dr. Szalma Elemér, a Magyar Hidrológiai Társaság Vizes Élőhely-védelmi Szakosztályának elnöke;
Dr. Kozák Péter, a Magyar Hidrológiai Társaság Szegedi Területi Szervezetének elnöke.

A környezeti katasztrófa helyi történéseinek megidézése után a résztvevők egy szál virágot helyeztek a Tiszába tiszteletük jeléül.

Fotó: A szerző felvétele

KOVÁCS Szilvia
PR referens, Titkárság
2020 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ szervezi az Igazgatóság külső és belső kommunikációját
- ▶ ellátja, koordinálja az Igazgatóság projektjeinek kommunikációs tevékenységeit

Új év, új feladatok

Örömmel számolhatok be róla, hogy az elmúlt évet a nehézségek ellenére is sikeresen zártuk, minden aktív állományban lévő munkatársunk teljesítette képzési tervét. Egy 4 éves oktatási ciklus végéhez érünk, ez kettős feladatot ró ránk: nemcsak az éves kötelező pontszámokat kell összegyűjteni, hanem a 4 évre meghatározott kötelezettségnek is eleget kell tenni. Sajnos a vírus továbbra is befolyásolja lehetőségeinket, nem tudhatjuk mikor lesz alkalmunk jelenléti képzéseket tartani.

Jelenleg a tervezés időszakát éljük. A tendencia továbbra is az, hogy minél többen válasszanak e-learning képzést. Örömkre szolgál, hogy az eddigi Office programok mellett az OVF rendelkezésre bocsájtott 10 új e-learning szakmai képzést, ami kifejezetten a középfokú állománykategóriába tartozók választási lehetőségét bővíti. Az árvízvédelmi és vízgazdálkodási témákkal foglalkozó új képzéseket szívesen választják a szakaszmérnökségeken dolgozók is. Természetesen nincsenek elhanyagolva a felsőfokú állománykategóriába tartozó munkatársaink se, az NKE 23 szakmai és 11 idegen nyelvű tananyagot ajánlott erre az évre. Ezek között találhatunk régebbi „örökzöld” témákat, de sok újdonság közül is lehet választani. Vezetőink 12, speciálisan vezetők számára létrehozott program közül választhatják ki a számukra legmegfelelőbb, legérdekesebb tananyagot. Természetesen továbbra is elérhetők az Office programok 2013-as verziójú képzései.

Néhány szó a jelenléti oktatásról. Vezetőink 10 tematikát nyújtottak be az elmúlt évben akkreditálásra. Mindet elfogadták decemberben, így ebben az évben ezek közül tudunk képzéseket választani azoknak, akik számára valamilyen okból nem elérhető az e-learning tananyag.

Reménykedünk, hogy az év második felére már szabadabban mozoghatunk, és ismét mindenki teljesíteni tudja a választott feladatot. Továbbra is minden változásról tájékoztatjuk munkatársainkat.

MOLNÁRNÉ PAPP Judit
oktatási, képzési referens,
Titkárság
1995 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ ellátja az Igazgatóság oktatási és képzési feladatait
- ▶ közreműködik a belső továbbképzési programok kidolgozásában, lebonyolításában

Igazgatósági képzések

2020 decemberében Igazgatóságunk 26 munkatársa szerzett OKJ-s fakitermelő szakképesítést igazoló bizonyítványt a tanfolyam sikeres elvégzését követően. Az összesen 320 órás képzési program elméleti óráit Kurucz Gábor erdészeti referens kollégánk tartotta, aki a tananyag összeállításában is nagy szerepet vállalt. A sikeres vizsgát követően a résztvevők már kamatoztatni is tudják megszerzett szakképesítésüket Igazgatóságunk ilyen jellegű feladatainak elvégzésében.

2020 decemberében alapfokú szivattyúüzemeltető tanfolyamot is indítottunk a VIZITERV Environ Kft. szervezésében, melyen 49 fő vett részt. A nagy létszámra és a járványhelyzetre tekintettel kollégáink két csoportra osztva sajátították el a tananyagot, 25 óra elméleti és 55 gyakorlati óra keretében. A képzésszervező által megadott tematika alapján a résztvevők megismerhették a szivattyú üzemeltetéshez kapcsolódó feladatok mellett a szivattyúhajtásokat, az ár-, belvíz-, valamint vízminőség-védelmi szivattyúk üzemeltetését, karbantartását. Igazgatóságunk részéről az oktatásban Molnár Róbert, Széll Zoltán, Csamangó Ádám és Kertész Gábor kollégáink vettek részt. A tanfolyam szakmai követelmények alapján összeállított beszámolóval zárult 2021. március 2-án és 3-án, ahol minden képzésen résztvevő munkatársunk sikeresen teljesítette a szóbeli és gyakorlati kérdéssort. A képző intézmény a tanfolyam elvégzéséről tanúsítványt állított ki.

Munkatársainknak gratulálunk a szakképzettség megszerzéséhez, reméljük, hogy megszerzett tudásukat sikeresen alkalmazzák majd a vízgazdálkodás területén használt szivattyúk, szivattyútelepek üzemeltetési feladatainál.

TÖRÖK Hajnalka
humánpolitikai referens,
Igazgatási és Jogi Osztály
2016 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ elkészíti az iratokat a munka- és foglalkoztatási jogviszony létesítéséhez, szükség esetén pedig módosítja azokat
- ▶ oktatással kapcsolatos feladatokat végez, gondoskodik a személyi adatok folyamatos nyilvántartásáról

BELÉPŐ DOLGOZÓK

Bakai Viktória (Titkárság), **Weszely Tamás** (Pályázati és Beruházási Osztály), **Túri Dániel** (Informatikai Osztály), **dr. Maróti Gréta** (Igazgatási és Jogi Osztály), **Désiné Varga Piroska** (Közgazdasági Osztály), **Rudas Krisztián** (Műszaki Biztonsági Szolgálat), **Sárvári Anita** (Szegedi Szakaszmechnökség), **Farkas Zoltán Norbert** (Szegedi Szakaszmechnökség), **Pajkó László Márk** (Fenntartógép és Hajózási Szolgálat), **Kardos Nándor** (Fenntartógép és Hajózási Szolgálat), **Pap László András** (Fenntartógép és Hajózási Szolgálat), **Nacsa Dániel Tibor** (Vízrajzi és Adattári Osztály), **Kállai Patrik Márk** (Műszaki Biztonság Szolgálat), **Nusser Előd** (Szegedi Szakaszmechnökség)

KILÉPETT DOLGOZÓK

Klubiczka Krisztián (Műszaki Biztonsági Szolgálat), **dr. Bakos Eszter** (Titkárság), **Benedek Csanád** (Szentesi Szakaszmechnökség), **Borszéki Zsolt** (Műszaki Biztonsági Szolgálat), **Somogyi Edina** (Hódmezővásárhelyi Szakaszmechnökség)

„VÍZÜGYES” BABÁK

Orosz Péternek (Műszaki Biztonsági Szolgálat) 2020. december 24-én **Emma**,

Benyhéné Gémes Orsolya (Vízrajzi és Adattári Osztály) és dr. Benyhe Balázs (Vízrajzi és Adattári Osztály) kollégáinknak 2021. január 9-én **Zsófia**,

NYUGDÍJBA VONULT KOLLÉGÁINK

Gazdag Erzsébet gazdasági igazgató-helyettes (Titkárság), **Kószó Anna Sári** igazgatási ügyintéző (Igazgatási és Jogi Osztály), illetve **Kónya Gábor** informatikai referens (Informatikai Osztály) kollégáink 2020. december 30. napjával nyugdíjba vonultak.

VEZETŐI KINEVEZÉS MÓDOSÍTÁSOK

Kádár Mihály nyugdíjas felmentési idejét megkezdte, így 2021. február 4-től a műszaki igazgató-helyettesi státuszt **Borza Tibor**, az Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály korábbi vezetője tölti be.

Ezzel egyidejűleg az Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály vezetését **Frank Szabolcs** kollégánk látja el, aki egyben megbízást kapott a Pályázati és Beruházási Osztály további vezetésére is.

Stiener-Hajducsek Renátának (Titkárság) 2021. január 4-én **Bertalan**,

Szaszkó Lászlónak (Hódmezővásárhelyi Szakaszmechnökség) 2021. január 24-én **Boglárka** nevű gyermeke született.

Mindannyiuknak szívből gratulálunk és jó egészséget kívánunk!

dr. CSALA Éva

osztályvezető,
Igazgatási és Jogi Osztály
2007 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ az Igazgatóság egészére kiterjedően általános igazgatási, jogi és humánpolitikai feladatokat végez
- ▶ irányítja a jogi, személyügyi, humánpolitikai és iktatóhivatali tevékenységet

In memoriam Szenczi Mária

Fájó szívvel búcsúzunk kolleganónktól Szenczi Marikától, aki rövid, súlyos betegség után 2021. február 1-jén örökre megpihent.

Marika 1939. február 19-én született Békésszentandráson, édesanyja háztartásbeli, édesapja gépkezelőként dolgozott.

Az általános iskolát szülőfalujában végezte el, majd 1957-ben a szarvasi Vajda Péter Állami Általános Gimnáziumban érettségizett.

1957. december 5-én a Szarvasi Szakaszmechnökségen kezdte vízügyes pályafutását, itt 1965. május 15-ig dolgozott, majd áthelyezték az Igazgatóság gépüzeméhez.

1965. augusztus 1-től a Közgazdasági Osztály dolgozója lett, ahol először a főkönyvi, majd a banki könyvelésben hasznosította szakmai tudását.

Szorgalmas munkáját elismerve 1971 áprilisától megbízást kap a Pénzügyi Csoport vezetésére.

A munka mellett folyamatosan képezte magát, alap- és középfokú társadalombiztosítási tanfolyamokat végzett, majd mérlegképes könyvelői végzettséget szerzett.

1976. december 1-jével áthelyezték az ATIVIZIG Szegedi Szakaszmechnökséghez vezető adminisztrátor munkakörbe. Beilleszkedése zökkenőmentes volt, hiszen közösségi emberként munkatársai gyorsan megkedvelték. Igazi motorja volt a szakaszmechnökség kollektívájának. Mindenkire volt kedves szava, ehhez kialakított egy csak általa alkalmazott szóhasználatot, ami a „KISDRÁGA” kifejezés volt, amivel le is vette a lábáról az embereket.

Ha a munka megkívánta, akkor a költségnyilvántartást hétvégén, a Vedres utcai lakásban állította össze, ahol a kollégák szinte már családtagnak számítottak.

Nagyon finomakat tudott sütni, főleg a mézes-béles süteményét imádkozta mindenki. Munkához való hozzáállása mindvégig példamutató volt, szervezőkészsége, határozott fellépése, nagy munkabírása, precízisége miatt vezetői és munkatársai is elismerték.

Pályafutása alatt többször kitüntették: 1976 és 1984 években Kiváló Dolgozó Oklevél elismerésben, 1978-ban igazgatói dicséretben, 1979-ben Országos Vízügyi Hivatal Elnöki elismerésben részesült.

Aktívan részt vett a szakszervezet életében, gazdasági felelőse volt a Vízügyi Sportegyesületnek, illetve tagja az Igazgatóság Polgárvédelmi Parancsnokságának.

Tagja volt a Tápéi Takarékszövetkezetnek, majd később Küldött és Felügyelő Bizottsági tag.

34 év vízügyi szolgálatot követően 1991. augusztus 31-én korendményesen nyugdíjba vonult.

Marika, ha rád gondolunk, most is halljuk vidám kacagásodat!

Egy Juhász Gyula idézettel szeretnénk búcsúzni Tőled: „Nem múlnak Ők el, kik szívünkben élnek, hiába szállnak árnyak, álmok évek”

Nyugodj békében kedves Kolléganő!

GAZDAG Erzsébet

nyugalmozott
gazdasági igazgató-helyettes

Molnár Róbert

Barla Margit Enikő

Gyermán András

Ágoston Bence

Bartos Péter

KITÜNTETÉSEK

Az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság 1995-ben Alapító Okiratba foglalta az Alsó-Tisza Vidékért kitüntetés megalapítását, melyet minden év március 12-én az 1879-es Szegedi Nagyárvíz évfordulóján a szolgálatában tartósan kiemelkedő teljesítményt nyújtó dolgozók elismerésére adományoz. Az alapítás évétől eddig 96 fő részesült e jutalomban.

A munkaközösség által javasolt jelöltek közül titkos szavazással választotta ki az ATIVIZIG kuratóriuma azt az öt kollégát, akik elismerésben részesülnek.

Az idei évben **Molnár Róbert** szakágazati vezető (Műszaki Biztonsági Szolgálat), **Barla Margit Enikő** osztályvezető, (Vízvédelmi és Vízügyi-gazdálkodási Osztály), **Gyermán András** gátőr (Szentesi Szakaszmechnökség), **Ágoston Bence** felszín alatti vízkészlet-gazdálkodási referens (Vízvédelmi és Vízügyi-gazdálkodási Osztály), valamint **Bartos Péter** szerelőipari szakmunkás (Szegedi Szakaszmechnökség) részére ítélték meg a kitüntetést.

A jelenlegi vírushelyzet korlátozásai miatt a hagyományos március 12-i ünnepi megemlékezés, és így az emléklapok átadása elmaradt, amit a veszélyhelyzet elmúltával, a korlátozások feloldását követően az Igazgatóság vezetése pótolni kíván.

AKIKTŐL BÚCSÚZUNK

2021 januárjában elhunyt **Zsivity Radivoj** volt gazdasági igazgató-helyettes, február 1-jén pedig **Szenczi Mária** az Igazgatóság egykori vezető adminisztrátora (Szegedi Szakaszmechnökség) távozott közülünk.

Emléküket kegyelettel megőrizzük.

Török Gábor

Március 15. nemzeti ünnep alkalmából **Török Gábor** gátőr (Szegedi Szakasz-mérnökség) főigazgatói tárgyutalomban részesült.

Szívből gratulálunk kollegáinknak, és további eredményes munkát kívánunk!

NAGYSZÖLLŐSI Nóra
PR referens, tanácsos, Titkárság
2002 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ elvégzi, koordinálja az Igazgatóság egészére vonatkozó PR feladatokat
- ▶ részt vesz a vállalati lap szerkesztésében
- ▶ vállalati eseményeket szervez, menedzseli a cég online felületeit

Nagy nemzedék előtt tiszteleg az 1970. évi árvíz emlékkötete

Nemrégiben megjelent a Vízügyi Közlemények című műszaki folyóirat 2020. évi második száma, az 1970. évi Tisza-völgyi árvíz emlékkötete. 2014 és 2019 között a folyóirat szünetelt – tavaly két, igényes kiállítási könyvvel rukkolt elő a szakma, az első a Kvassay Jenő emlékszám volt.

– Az árvíz kerek évfordulója is segített abban, hogy újra megjelenjen a nyomtatott folyóirat. Az 1970. évi árvíz nem csak a Tisza-völgy addigi legnagyobb ilyen eseménye volt, de országosan is kiemelkedett a védekezések sorából – hangsúlyozza Kozák Péter. Az ATIVIZIG igazgatója hozzáteszi, a legkritikusabb időszakban 40 ezer ember és négyezer földmunkagép és jármű támogatta a védelmi munkát, több mint 6 millió homokzsákot használtak fel a töltések erősítésére.

A kiadvány nemcsak az 1970. évi árvízvédekezés emléke, 50 év múltával is tud útmutatásokkal szolgálni szakembereknek. A kötet egyfajta tisztelgés a hazai árvízvédelem nagy nemzedéke és a sok ezer közreműködő emléke előtt. A szerkesztők közel száz forrásmunkát használtak fel, ezek egy része ma már nehezen fellelhető, ugyanakkor nélkülözhetetlen ahhoz, hogy teljes képet kapjunk az akkori történésekről. Számos illusztráció, ábra, grafikon, térkép, színes és fekete-fehér fotó található a színvonalas kötetben, amelynek érdeme, hogy ilyen összefoglaló igényű szakmai kiadvány korábban nem készült az 1970. évi Tisza-völgyi árvízről.

1970 tavaszán – négy kisebb árullámot követően – 1941 óta a legmagasabb vízszint alakult ki a folyón. A kiterjedt erdélyi és kárpátaljai esőzések nagyon megterhelték a Tisza-völgyet, 1879 után először merült fel igazán annak lehetősége, hogy Szegedet ismét elönti a víz.

– Az volt a baj, hogy az egész Tisza-völgyben jelentkezett a nyomás, a felső szakaszon gyorsan átvonulnak az árullámok, felénk sokáig kitartanak.

Hosszú volt a tetőzés, a védekezés gyakorlatilag már márciusban elkezdődött és egészen júliusig tartott – mondja Kozák Péter, hozzátéve, ebből hét héten keresztül megfeszített árvízvédelmi küzdelem zajlott. Az igazgató felhívja a figyelmet arra, hogy Szegednél, az akkor még csak egyetlen híd alatt mindannak a víznek – köztük a Marosénak – el kellett folynia, amely a Tisza vízgyűjtőjén korábban, máshol már súlyos károkat is okozhatott. Ez ma is így van, csak hídból lett több.

A Maros árulláma május 20-án Makónál 624 centiméterrel, vagyis az addigi legmagasabb vízállást 44 centivel meghaladva tetőzött. Ekkorra már az alacsonyabb, gyengébb töltésszakaszokat homokzsákkal és földdel bevédtek és a fokozott figyelőszolgálatot is megszervezték. Mindenütt nagy terhelést kapott a töltés, a helyzet kritikussá vált, gyorsan megszületett a döntés, hogy Makót, Maroslelét és Óföldséket megelőző jelleggel kiürítik. A Felső-Tisza gátszakadásainak és elöntéseinek ismeretében nem lehetett kockáztatni.

– Érdekes módon a kitelepítési döntés nem a vízügyben történt, hanem a pártban született meg. Több régi, akkoriban a gátakon dolgozó vízügyes szakemberrel beszéltem, azt mondták, nem volt gond a szükséges anyag, eszköz és munkaerő biztosítása. Csak szólniuk kellett az úgynevezett „illetékeseknek”, és minden el volt intézve. Ha kellett, a délelőtti műszak nem a szegedi gyárban kezdett hatkor, hanem kivezényelték őket a gátakra, mentek homokzsákokat tölteni – mesél Kozák Péter, hozzátéve, volt, hogy a szakasz-vevédelem vezető arra ébredt, hogy a nagyhatalmú Komócsin elvtárs ül az ágya szélén és azt kérdezi tőle: megfáradtunk, elvtárs?

1970-ben a Szeged városi árvízi védekezés még a tanácshoz tartozott, nem volt védelmi törzs. Szeged részéről mindössze két ember irányította a munkát. – A szakmában elismert Balló Béla vízügyi főmérnök fia, Balló Zoltán volt a két irányító közül az egyik, ő mesélte, hogy az egyik kirendelt árvízi munkás a fű helyett a homokzsákokat kezdte el kaszálni. Mire vitték is mindjárt a Csillag börtönbe és utána nem azonnal kérdezték meg tőle, mit keres ott – elevenít fel egy nem mindennapi történetet az igazgató.

A Tisza Szegednél június 2-án 961 centis vízállással tetőzött, ez 38 centiméterrel volt magasabb, mint az addig mért legnagyobb vízszint. – Le a kalappal

CSONGRÁDI Szakasz mérnökség Munkahely és tanulás?

2018 óta vagyok az ATIVIZIG közalkalmazottja. Vezetőim javaslatára 2019-ben jelentkeztem a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Víztudományi Karának Építőmérnöki képzésére. Igazgatóságunk támogatja fejlődésemet tanulmányi szerződéssel. Alapképzettségem tájépítész mérnök, ezért felettesem „fű, fa, virág és felhőfestő mérnök”-nek tart. Így nagyon kell a segítség, hogy „egy nyelvet beszéljünk”, ahogy ő mondja. Három gyermekes családanaként nem kis kihívás megfelelni a számtalan feladatnak.

Egy félévben 3 hetet töltünk a kötelező oktatással személyesen a bajai padokban, vagy otthon a gép előtt a nagyszobában. Sorra jönnek az információk, melyek néha ellentmondásosak, néha elkésnek, néha a barátok szólnak, akik más diákoktól hallottak valami esetleg fontosat. Suli időszakban szinte a kezünk és szemünk csak a hírfolyamokat lesi, mikor, mit, hol, kinek.

Az utolsó félévben nagyon nem volt mindegy az információ. Most egyedül vagyunk, nem úgy, mint a kollégiumban, ahol bekopog egy kedves arc, és szól, hogy gyere, kezdődik az óra. Most mindent egyedül is tudni kell. Ráadásul otthon, ahol vár a házimunka, a gyerek csacsog, játszik, éhes, iskolába megy, jön, edzése van, beteg. Az oktatási héten reggel nyolc és este hat óra között vannak az órák általánosságban. Ez pont lefedi a munka és családi élet fontos eseményeinek időpontjait, miközben figyelni kell, mit is mond a tanár. Szerencsére mindig akad egy angyal, aki segít.

Számonkérés? Ja, igen, mindezek mellett készíts eszszét, rajzot, kutatómunkát, zh feladatsort, beadandót. Megoldani? Ahogy tudod. Munkaidőben nem lehet, mert mindig történik valami. Jön egy feladat, csörög a telefon, helyszínrre kell menni. Ilyenkor marad az otthoni tanulás. Vagy nem tanulás: háztartás, gyerekek, férj, állatok, nagyszülők, családi események. Na és ilyenkor jönne, hogy éjjel tanulj, fáradtan. Leülsz lelkesen, aztán már nem látod, mit olvasol, és inkább bezuhansz az ágyba. Marad a hétvége? Szülinap, ünnepnap, család, aztán megint elfogyott az a csodatevő, csodaváró 48 óra.

a majd százéves védmű tervezői és építői előtt, az 1879-es árvíznél több mint másfél méterrel magasabb tetőzésnek sikerrel ellenállt – mondja Kozák Péter elismerően.

A város addigra már újjáépült védelmi gátjait 2006 tavaszán minden idők legmagasabb árullámával tesztelte a folyó, 1009 centiméteren tetőzött a Tisza Szegednél. – Azt, hogy a környéki emberek együtt élnek a Tiszával, nem félik haragos arcát, igazolja az a katasztrófaturizmus, amit a védekezés során tapasztalhattunk – mondja az igazgató, hozzátéve, csak túl sokan akartak maguknak egy kis szuvenírt.

Jelenleg a negyedik félévet kezdem. Remélem, kollegáim már érzékelik a fejlődésemet is, nem csak a hiányomat. A munkahelyen mindenki türelmes és segítőkész. Ha oktatási hét van, igyekeznek minden feladatot átvenni és elintézni, és csak néha vár egy-két üzenet, mire visszajövök. Egy-egy eltévedt telefon is megtalál Baján, vagy mostanság otthon iskolaidőben, de igyekeznek tehermentesíteni.

Az iskolában sok hasznos dologról tanulunk, melyek a munkámhoz, hétköznapi feladataimhoz szükségesek. A tanárok segítőkészek és kedvesek. Baján igen családias a hangulat, szeretek menni, persze hiányzik a család. Az évfolyamtársak lelkesek és barátságosak. Néhányukra a segítőkész kifejezést nem csak szóismétlés miatt nem használnám, hanem azt legalább a negyedik hatványra emelném, és azt a szót írnam jellemzésnek, de ezt még nem tudtam „kiszámolni”. Összességében a képzést szükségesnek és igen hasznosnak tartom, hosszútávon megtérülő befektetés. Ószre remélem szakosodni is fogok, természetesen a területi vízgazdálkodás specializációt választom.

Ezúton is szeretném megköszönni a vezetőim támogatását és türelmét, az Igazgatóságtól kapott segítséget és lehetőséget. Remélem, hogy sikerül megfelelően képzett, szakmailag felkészült szakembert faragni belőlem, akire lehet számítani és támaszkodni.

Iskola és tanulás? Szeretnék mindenkit buzdítani erre, aki szereti a kihívásokkal teli napokat és a közeledő határidő okozta adrenalinbombát, valamint szeretnék a munkahelyi kihívásoknak megfelelni.

HORVÁTH-VARGA Zoltánné
vízrendezési referens,
Csongrádi Szakasz mérnökség
2018 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ a 11.05.belvízvédelmi szakaszon védelemvezető-helyettesi, a 11.03.árvízvédelmi szakaszon beosztott műszaki feladatokat lát el
- ▶ a szakasz mérnökség működési területén szakfelügyeletet lát el, közreműködik a szakasz mérnökségi állásfoglalások kiadásában

Új gátórház épült

A Porgányi örtelep a 11.04. árvízvédelmi szakasz 02. számú gátórtelepe. A 70-es években épített, az utóbbi évekre már leromlott állapotú gátórházat elbontották, és ezt követően a helyén a mai kor igényeinek, szabványainak, előírásainak megfelelő, hagyományos teherhordófalas, földszintes, magas tetős épület készült, amelynek munkáspiheő része is lett.

Az épület 3 fő részből áll: gátórház (80m²), munkáspiheő épület (30m²) és az őket összekötő tornác (43m²).

A gátórházban 3 szoba, nappali-étkező konyha, fürdőszoba, WC és kamra van. A munkáspiheőben az irodarész mellett fürdőszoba található, de itt van a kazánhelyiség is. Az örtelep vízellátó rendszere megújult és új szennyvízelvezető rendszer is épült.

A meglévő elektromos betáplálást meg kellett szüntetni, és az új fogyasztásmérőt a telekhátára kellett kihelyezni.

A kivitelezés jórészt az ATIVIZIG saját beruházásában valósult meg. Az építéshez szükséges munkagépeket az FHSZ, a burkolást az MBSZ, az épületgépészetet a Gondnokság, a szennyvízelhelyezést a Vízügyi és Vízügytő-gazdálkodási Osztály, a kőműves és festési munkálatokat a Hódmezővásárhelyi Szakasz-mérnökség biztosította. Műszaki vezetői jogosultsággal rendelkező irányító szakember megbízási szerződés útján állt rendelkezésre. A bontást, az elektromos munkákat, az ácsmunkákat, a nyílászárók beépítését és az egyedi szennyvíztisztító műtárgy kialakítását adtuk ki.

A bontás 2020 februárjában kezdődött és a használatbavételi engedélyt 2021. január 4-én adta meg az illetékes hatóság.

Erre az évre még két munka maradt: a tornác burkolása és a ház külső homlokzatának festése.

A megvalósítás során ATIVIZIG koordinátor és szaktanácsadó Barla Csaba (MBSZ) volt, valamint a Hódmezővásárhelyi Szakasz-mérnökség állományából Tamasi József, Szirovicza Milán és Bunda Gábor munkáját külön is ki szeretném emelni.

Fotók: Hódmezővásárhelyi Szakasz-mérnökség

Órház bontása - 2020. február

Falazás - 2020. augusztus

2020. november

2020. december

VERSEGI László

szakasz-mérnök,
Hódmezővásárhelyi
Szakasz-mérnökség

1990 óta az ATIVIZIG munkatársa

- szervezi, irányítja és ellenőrzi a vezetése alatt álló szervezeti egység és őrsemélyzet munkáját
- koordinálja a szakasz-mérnökség számviteli, pénzügyi, munkaügyi, igazgatási, anyaggazdálkodási és ingatlan-nyilvántartási feladatait

Árvíz utáni tisztítási munkák a Szegedi Szakasz-mérnökség területén

2021. február elején a Tisza folyó vízgyűjtőjén nagy mennyiségű csapadék hullott, melynek nagyobb hányada a folyó felső szakaszán, illetve a Körösök területén jelentkezett.

A talaj telítettsége, a melegedő időjárás miatt elolvadó hó, és a nagy mennyiségű csapadék hatására árhullámok indultak meg az érintett folyókon. A levonuló árhullámok miatt I. és II. fokú árvízvédelmi készültséget rendeltek el az érintett vízfolyások területileg illetékes vízügyi igazgatóságai.

Az árvíz miatt az ATIVIZIG területén I. fokú árvízvédelmi készültség elrendelése vált szükségessé a Körösön. A Tisza folyó a mártélyi és csongrádi elrendelő vízmércéken I. fok fölött tetőzött, de itt árvízvédelmi fokozatot nem kellett elrendelni.

A Tisza Szegednél február 16-án tetőzött 597 cm-rel, mely után lassú apadás indult meg. A Szegedi Szakasz-mérnökség területén a hullámtér egy részét (így a szegedi rakpartot is) elöntötte a folyó. A hullámtéren az árvíz által szállított horda-

lék, uszadék és hulladék egy része lerakódott. A gátórok és a közfoglalkoztatási programban foglalkoztatottak dolgoztak az érintett területek tisztításán. Fontossága miatt a rakpart élvezett prioritást, hogy a vízszint csökkenésének függvényében minél hamarabb megnyitható legyen a közúti forgalomnak, illetve az itt levő parkolók is rendelkezésre álljanak a szegedi lakosoknak. A hullámterek tisztítása várhatóan több hétig folyamatos munkát ad a Szegedi Szakasz-mérnökség dolgozóinak.

Fotók: Nagyné Baka Eszter

ANGER Roland

árvízvédelmi referens,
Szegedi Szakasz-mérnökség

2015 óta az ATIVIZIG munkatársa

- biztosítja az árvízvédelmi tervek aktualizálását, ellenőrzi a védelmi anyagok, eszközök, felszerelések üzemképes állapotát
- műszakilag ellenőrzi a szakasz-mérnökség területén végzett fenntartási munkákat, szakfelügyeleti feladatokat lát el

2020-2021. évi OKP a Szegedi Szakasz-mérnökségen

2020. március 1-jén indult a tavalyi év közfoglalkoztatási programja 89 fő létszámmal a Szegedi Szakasz-mérnökségen. Ebből Csongrád megyében 75, Bács-Kiskunban 14 fővel. A Kisteleki Munkaügyi Központtal együttműködve tanfolyamot szerveztünk, ez idő alatt 13-mal emelni tudtuk a létszámunkat 106 főre.

A Járási Hivatalok összesen 227 személyt közvetítettek ki szakasz-mérnökségünkre. Akadtak köztük, akik évek óta közfoglalkoztatásban

dolgoznak. Voltak olyanok, akik 1-2 hónap után elhelyezkedtek a versenyszférában. Többnyire segédmunkásokat tudtunk felvenni, kevés volt a szakmunkás munkaerő.

Toborzást is szerveztünk a létszám növelése érdekében a Móraalmi és a Kisteleki Munkaügyi Központtal együttműködve, melynek során 47 főt közvetítettünk ki, ebből megjelent 26, de csak 2 főt sikerült alkalmaznunk. A 2020-2021. évi OKP 2021. február 28-án zárult 87 fős állományi létszámmal.

A program időszaka alatt 41 fő szerződése szűnt meg, és 4 személy áthelyezéssel került más egységekhez az ATIVIZIG működési területén. 23 közfoglalkoztatott munkavállalónk helyezkedett el máshol, egy elhunyt és 15 fő szerződése szűnt meg egyéb okok miatt.

Örömkre szolgált, hogy a program alatt három kollégánk, Kelemen Dóra Agnes, Nusser Előd és Farkas Zoltán Norbert kapott kinevezést a szakaszmérnökségünkön.

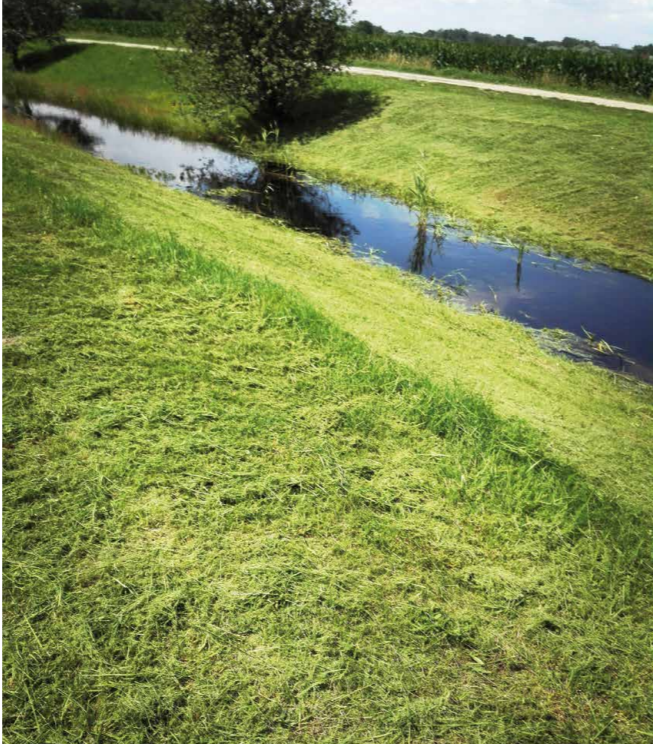
Fotó: a szerző felvétele

SZÜCS Szilvia

üzemfenntartási ügyintéző,
Szegedi Szakaszmérnökség

2019 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ elvégzi a szakaszmérnökségi közfoglalkoztatottakkal kapcsolatos adminisztratív feladatokat, jelentéseket, kimutatásokat készít
- ▶ ellenőrzi a közfoglalkoztatottak munkavégzését

Lekaszált terület

SZENTESI Szakaszmérnökség

Árvízvédekezés a Szentesi Szakaszmérnökségnél

Az előző újság megjelenése óta eltelt időben a Szentesi Szakaszmérnökség területét érintően az árvízvédekezést emelném ki, mint legjelentősebb eseményt.

kozás alatt sem sikerült befogni, így ők továbbra is szabadon garázdálkodva megbonthatják a védtöltést, ha úgy hozza kedvük. Az Öcsödi őrzárás elején, a vízoldali 10 méteres védősávban – és néhol a töltéskoronában – vaddisznók túrásait (FOTÓ) kellett helyreállítani.

Árvi jelenséget a 11.08.01. Zalotai őrzárásban tapasztaltak a kollégák, ahol a – MÁSZ projekt keretében megvalósult – tavaly átadott Enkadren rendszer (talpszivargó) működésbe lépését figyelhették meg és gyűjthettek adatokat róla. A 0+150 és 0+500 tkm szelvényben található gyűjtőaknákból (FOTÓ) az aknafedőn keresztül áramlott ki a szivargó által összegyűjtött víz. Az 1+200 tkm szelvényben lévő tisztító aknáknál is hasonló jelenséget figyeltek meg. Február 23-án a Hármas-Körös folyó apadó tendenciájára tekintettel – Szarvas 611 cm – az I. fokú árvízvédelmi készültséget megszüntették, így a védekezésben részt vevő

Vaddisznótúrás a töltéskoronában

A Szarvasi mértékadó állami vízmércén 2021. február 12-én 10.00 órakor mért 581 cm-es vízállásra, illetve a Hármas-Körös folyó áradó tendenciájára való tekintettel a 11.08. Szentes-öcsödi árvízvédelmi szakasz Öcsödi és Papgáti őrzárására február 13-án 06.00 órától I. fokú árvízvédelmi készültséget rendelt el az ATIVIZIG központi védelemvezetése. A védvonal felső két őrzárásában nem tapasztaltak árvízi jelenségeket a kollégák a védekezés alatt. A Papgáti őrzárásban a 22+270 tkm szelvényben megjelenő két rókalyuk adott feladatot a szakaszvédelem-vezetésnek és az öröknek. A rókalyukak feltárása után a töltés anyagát visszatömörítettük. Az „elkövetőket” 4 napnyi próbál-

Gyűjtőaknából kiáramló víz

kollégák visszatérhettek a normál munkarendjükbe, míg Zalotán tovább figyeljük a szivargó működését.

Az elmúlt időszakban tapasztalt csapadékosabb időjárás ellenére a 11.08. Kurcai belvízvédelmi szakaszon területi belvízvédelmi fokozatot nem kellett elrendelni. A február 8-án végzett teljes bejárás és területi belvízi előntés felmérés szerint jelentős összefüggő előntés sehol sem keletkezett, és az elmúlt hetekben a megfelelő, jó állapotban lévő belvízlevezető csatornák probléma nélkül fogadták és vezették le a felesleges vizeket. A kezelésünkben lévő csatornák mederteltsége nem érte el az 50-60%-ot. A hatékonyabb vízlevezetés érdekében, és a befogadó Tisza folyó magas vízállása miatt szivattyútelepekre kellett fokozatot elrendelni.

A csatornák által összegyűjtött és levezetett felesleges vizeket – a befogadóképesség fenntartása érdekében – több szivattyútelepünk is belvízvédelmi fokozat elrendelése mellett emelte át a befogadóba. II. fokú belvízvédelmi készültség elrendelésére a Mindszent II. és a Szentesi torkolati szivattyútelepeinken került sor, I. fokú belvízvédelmi készültségben pedig a Mindszent-Elegei torkolati, a Kéktói és a Mágocséri közbenső szivattyútelepeink üzemeltek.

A Szentes és Környéke Vízgazdálkodási Társulat üzemeltetésében lévő Csikóhalmi, a Kéktói II. közbenső szivattyútelep, valamint a Nagyéri átemelő I. fokú belvízvédelmi fokozatban üzemelt.

A kialakult belvízi helyzet miatt I. fokú helyi vízkárelhárítási készültséget rendelt el Nagymágocs és Eperjes polgármestere. Nagymágocsra csak figyelőszolgálat működött, műszaki beavatkozásra nem volt szükség, Eperjes belterületén a csapadékvíz főgyűjtőcsatorna egyik kritikusabb részén szivattyúztak a helyiek.

A kettősműködésű csatornáinkon ismét az intézményes öntözővíz szolgáltatásra való felkészülés, majd a megfelelő mennyiségű és minőségű öntözővíz kiszolgáltatása lesz a fő feladat, hiszen hivatalosan március 1-jével elindult az új öntözési idény. Az öntözőrendszerek átöblítését a Hármas-Körösön és a Tisza folyón levonuló árhullámok, valamint a nagyobb mennyiségű csapadék okozta belvizek késleltették, de amint a körülmények lehetővé teszik, a Szarvas-Kákai öntözőrendszer felől megkezdjük. A mezőgazdasági vízszolgáltatás adminisztratív feladatainak részeként még december hónapban kiküldtük partnereink részére a 2021. évre vonatkozó vízigény bejelentő lapokat, melyeket a visszaérkezésük után feldolgoztunk, vagyis összesítettük a beérkezett vízigényeket. Az árképzést követően jelenleg a szerződéskötések előkészítése történik.

Az egyedi vízellátó rendszerrel rendelkező 9 gát-órházunknál és a Kucori védközpontnál, valamint a Felsővekeri, Fertői, Mágocséri és Pankotai csatorna-órházaknál 2020. szeptember és október hónapban a Vízügyi és Vízügytógazdálkodási Osztály munkatársaival végzett bejárásokon tapasztaltak alapján

megkezdődtek a szükséges vízmintavételek és azok kiértékelése az érintett órházak esetében.

Szakaszmérnökségünk rendszeres novemberi és februári feladatai közé tartozik a működési területünket érintő járárok helyi védelmi bizottsági ülésein való részvétel, és az ülés előkészítéséhez szükséges írásbeli tájékoztató elkészítése, majd a bizottsági elnök részére való megküldése a vonatkozó aktuális ár- és belvízvédelmi helyzetről. Erre három helyszínen – Békéscsabán, Kunszentmártonban és Szentesen – kerül majd sor, és rendhagyó módon, online formában tartják meg a soron következő üléseket. A Hódmezővásárhelyi és az Orosházi Járási Helyi Védelmi Bizottságok esetében a területünket érintően a tájékoztató anyagot elkészítettük és átadtuk a Hódmezővásárhelyi Szakaszmérnökség részére.

A területünk egyik fontos vízfolyása a Mágocs-ér, ahol régóta problémát okozott a csatorna 28+644 km szelvény környezetének nagyobb mértékű feliszapolódása, amit sajnálatos módon a lakosok által illegálisan a csatornamederben időről időre elhelyezett kommunális hulladék okoz. A csatorna érintett szakaszának kitisztításában probléma, hogy a helyszín nehezen megközelíthető – a természeti adottságok miatt csak a folyásirány szerinti bal parton van erre lehetőség – a megfelelő gémkinyúlású (nagykotró) munkagéppel, ami egy oldalról is átéri teljes egészében ezt a széles mederszelvényt. Január hónapban végre lehetőségünk nyílt ezt a legkritikusabb csatornaszakaszt kitisztítani, így az Orosházai Nagyszénással összekötő közút környezetében 700 fm hosszban a csatorna 28+190-28+890 km szelvényei között ismét megfelelő a területen keletkező felesleges vizek levezetése.

Orosházán – a 20 mm-t meghaladó csapadékot követően – január 25-én a területileg illetékes Mágocséri csatornaőrünk észlelte, hogy a Mágocs-ér 46+166 km szelvényébe – természetben a zárt csatornaszakasz végén – ismeretlen eredetű, tejszerű fehér színű folyadék érkezett a csapadékvízzel a környező iparterületről. A rendkívüli káresemény kivizsgálása, illetve a szennyezés lokalizálása, annak továbbterjedésének megakadályozása azonnal megkezdődött. A fenti esemény miatt január 26-án II. fokú vízművelési kárelhárítási fokozatot kellett elrendelni, ami jelenleg is érvényben van. A szennyezés eredetét a vízügyi hatóság és a rendőrség is vizsgálja.

Fotók: a szerző felvételei

ROSKÓ Éva

vízrendezési referens,
Szentesi Szakaszmérnökség

2003 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ közreműködik a gát- és csatornaóri állomány munkáinak irányításában, ellenőrzésében, a mezőgazdasági vízszolgáltatási, öntözési feladatokkal kapcsolatos munkavégzésben
- ▶ feladata az ISO minőségirányítási rendszerben rögzített járástervben meghatározott vízrajzi észlelések elvégzése

Decembri játékunkra egyetlen helyes megfejtés érkezett **Szücs Szilvia** kolléganőtől, (Szegedi Szakasz mérnök-ség), akinek ezúton is gratulálunk!

Kellemes húsvéti ünnepeket kívánunk minden kedves Olvasónknak!

Szókereső

A mostani szókeresőben tíz, a márciusi jeles napokhoz, azaz a Szegedi Nagyrvíz (március 12.) évfordulójához, és a Víz Világnapjához (március 22.) kapcsolódó kifejezést rejtettünk el. Ezek minden irányban lehetnek (vízszintesen, függőlegesen, balról jobbra, illetve jobbról balról olvasva és átlósan is).

Az összes elrejtett szót megtaláló beküldők között ATIVIZIG ajándécsomagot sorsolunk ki. A megfejtéseket névvel és beosztással együtt **2021. április 15-ig**, a vizpart@ativizig.hu e-mail címre várjuk, a tárgyban kérjük feltüntetni: Játék - 2021/1.

Sorsolás: 2021. április 16-án.
A nyertest e-mailben értesítjük.
Kellemes időtöltést és sok sikert kívánunk!

S	H	R	U	R	T	H	C	L	B	B	X	O	W	D	W	M	W	H	Ő
C	U	C	N	U	J	N	É	W	L	F	N	N	B	L	A	B	I	R	P
D	P	R	O	Q	W	D	L	C	A	M	Q	I	P	Z	N	D	E	G	D
K	Ő	P	A	Q	J	A	Ő	K	M	K	L	A	L	Y	S	V	T	C	P
V	K	N	G	S	B	M	Z	R	R	D	N	O	S	N	P	Q	M	A	S
Y	Z	Y	G	A	Ő	N	E	D	J	T	W	F	G	Ő	P	N	P	Z	N
N	V	Z	X	Ö	P	Z	T	P	O	N	J	B	L	A	S	Y	Q	X	Á
R	C	F	U	X	L	O	E	G	Q	O	Z	Ö	F	V	R	X	L	C	T
F	X	N	J	B	B	Ő	R	T	R	L	C	Q	K	Y	N	L	V	L	Z
K	U	F	U	B	T	Á	É	K	N	S	Y	G	C	S	W	O	É	K	S
T	A	T	I	Y	F	X	M	F	O	I	U	Q	F	P	O	I	Q	C	K
P	R	F	P	U	W	N	A	G	F	P	Z	D	H	Q	N	L	Y	P	E
K	I	É	Y	I	L	O	N	Z	W	R	X	S	Q	F	O	P	X	M	Z
W	N	C	V	O	I	Á	R	N	D	T	F	V	A	U	R	R	U	Q	S
E	H	H	Q	É	R	F	O	D	X	D	Q	P	J	A	T	C	A	A	C
L	J	M	L	T	H	T	T	Q	K	M	T	O	N	R	O	Z	Q	O	U
B	S	D	S	V	L	J	A	N	M	I	T	V	V	W	N	Y	J	M	G
U	N	I	W	Q	P	G	S	G	E	Z	S	G	R	H	K	S	N	R	P
C	J	G	O	C	V	M	C	R	J	N	U	A	P	K	Ú	N	M	D	T
F	U	W	X	I	J	Y	E	C	R	É	M	Ó	L	O	T	D	J	E	D

Jogszábaályfigyelő

Tájékoztatjuk kedves Olvasóinkat, hogy a „Jogszábaályfigyelő” ezentúl QR-kód formájában fog megjelenni. Egy QR-kód-olvasó programmal másodpercek alatt megnézhetjük és menthetjük az adott információt. Ez a kódolvasó már sok telefonba előre telepítve van, de számtalan változat ingyenesen is letölthető.

VÍZPART

Az Alsó-Tisza-vidéki
Vízügyi Igazgatóság lapja

Megjelenik negyedévente

Kiadó:

Alsó-Tisza-vidéki
Vízügyi Igazgatóság

Szerkeszti: a szerkesztő bizottság

Kapcsolattartó: Nagyszöllősi Nóra

Szerkesztőség: 6720 Szeged, Stefánia 4.

Tel.: 62/599-599, e-mail: n.nora@ativizig.hu

Nyomdai munkálatok:

E-press Nyomdaipari Kft.

Minden jog fenntartva!

F.: ATIVIZIG

6720 Szeged, Stefánia 4.

6701 Pf. 390

DÍJ HITELEZVE

SZEGED I.

Megyei Postahivatal

6701